

Gospodarsko i socijalno vijeće

Distr.: Opća
22. siječnja 2014.

Original: Engleski

Gospodarska komisija za Europu

Odbor za okolišnu politiku

Upravni odbor za obrazovanje za održivi razvoj

Gospodarske komisije za Europu

Ujedinjenih naroda

Deveta sjednica

Ženeva, 3. i 4. travnja 2014.

Točka 2 (d) privremenog dnevnog reda

Provedba treće faze UNECE Strategije za

obrazovanje za održivi razvoj: obvezno

nacionalno izvješćivanje o provedbi za 2014.

Faza III: Obrazac za izvješćivanje o provedbi UNECE Strategije za obrazovanje za održivi razvoj

Sažetak

Prema opisu poslova zadaća Upravnog odbora za obrazovanje za održivi razvoj Gospodarske komisije za Europu Ujedinjenih naroda je nadzor napretka provedbe UNECE Strategije za obrazovanje za održivi razvoj (CEP/AC.13/2005/4/Rev.1, prilog, st. 4 (b)).

1. studenog 2014. države koje sudjeluju u Strategiji dužne su dostaviti svoja nacionalna izvješća o provedbi. Očekuje se da će izvješća odražavati napredak postignut u provedbi Strategije na nacionalnoj/državnoj razini tijekom provedbene faze III (2011.–2015.). Ovaj dokument sadrži obrazac za izvješćivanje. Skup pokazatelja na kojima se temelji obrazac za izvješćivanje izradila je Stručna skupina za pokazatelje Gospodarske komisije za Europu. Obrazac za izvješćivanje je neznatno ažuriran od strane tajništva u konsolidaciji sa Stručnom skupinom za pokazatelje u cilju ispunjavanja potreba izvješćivanja za fazu III.

Na temelju dostavljenih nacionalnih izvješća će tajništvo 2015. godine izraditi objedinjeno izvješće u kojem će se prikazati postignut napredak, utvrditi izazovi i izraditi preporuke. Objedinjeno izvješće je ključno za utvrđivanje budućih prioriteta za provedbu obrazovanja za održivi razvoj te se očekuje da će biti predstavljeno 2016. godine na sastanku na visokoj razini ministarstava zaduženih za obrazovanje i zaštitu okoliša.

GE.14-20393

1420393

Please recycle

Sadržaj

	<i>stavak</i>	<i>stranica</i>
Uvod	1–5	3
Prilog		
Obrazac za izvješćivanje o provedbi UNECE Strategije za obrazovanje za održivi razvoj.....		5
Dodaci		
I. (a) Pokazatelj 2.1, podpokazatelj 2.1.1		23
I. (b) Pokazatelj 2.1, podpokazatelj 2.1.2		24
I. (c) Pokazatelj 2.1, podpokazatelj 2.1.3		26
II. Pokazatelj 2.6, podpokazatelj 2.6.1		27
III. Pokazatelj 3.1, podpokazatelj 3.1.3		29
IV. Sažetak i samoprocjena prema državi		30

Uvod

1. Obrazac za izvješćivanje naveden u ovom dokumentu izrađen je nakon usvajanja plana rada za Provedbu UNECE Strategije za obrazovanje za održivi razvoj (Strategija za OOR), 2005.–2007. (CEP/AC.13/2005/8) od strane Upravnog odbora za obrazovanje za održivi razvoj Gospodarske komisije za Europu Ujedinjenih naroda, koji sadrži postupak za preispitivanje provedbe Strategije za OOR. Obrazac za izvješćivanje također uzima u obzir pilot vježbu izvješćivanja te povratne informacije država o provedivosti i izvedivosti pokazatelja i zatraženih informacija za izvješćivanje.

2. Pored toga, plan rada za provedbu faze III Strategije (2010–2015) navodi vremenski rok za vježbu izvješćivanja u 2014. godini (ECE/CEP/AC.13/2011/4, st. 47).

3. Skup pokazatelja izradila je Stručna skupina za pokazatelje za obrazovanje za održivi razvoj uspostavljena na sastanku na visokoj razini ministara zaštite okoliša i obrazovanja (Vilnius, 17.–18. ožujka 2005.). Tri prateća izvješća o napretku sadrže informacije o izradi pokazatelja (vidi CEP/AC.13/2005/9, ECE/CEP/AC.13/2006/5 i ECE/CEP/AC.13/2008/4).

4. Kako bi odražavali zahtjeve faze III, tajništvo je u konsolidaciji sa Stručnom skupinom za pokazatelje unijelo sljedeće izmjene u obrazac za izvješćivanje koju je izradila Skupina:

(a) Obrazac za izvješćivanje ažuriran je kako bi koristio revidiranu Međunarodnu standardnu klasifikaciju obrazovanja (ISCED), koju su države članice Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO) usvojile 2011. godine;

(b) Kako bi se prikupile važne analitičke informacije za buduću provedbu obrazovanja za održivi razvoj (OOR) (nakon što završi treća faza provedbe), zemljama se sada daje mogućnost za dodavanje zaključnih napomena, tj. o glavnim uspjesima, izazovima i implikacijama za buduću provedbu za svaki od ciljeva Strategije;

(c) Kada je primjereno, dodani su navodi vezani za kompetencije odgojno-obrazovnih djelatnika za OOR koje je izradila Stručna skupina za kompetencije Gospodarske komisije za Europu (pokazatelj 3.1);

(d) Kada je primjereno, uključeni su navodi vezani za prioritetna područja djelovanja koja je Upravni odbor usvojio na svojoj sedmoj sjednici (Ženeva, 1.–2. ožujka 2012.) (ECE/CEP/AC.13/2012/2, st. 48) (pokazatelj 2.3);

(e) Opisne napomene vezane za pokazatelje koje su se odnosile samo na faze I i II revidirane su kako bi odražavale zahtjeve faze III, tj. usredotočene su na analizu provedbe i rezultata provedbe;

(f) Pitanje 9 iz obrasca za izvješćivanje za 2010. godinu (“opišite pomoć koja je potrebna za unaprjeđenje provedbe”) revidirano je i sada glasi “buduće provedbe obrazovanja za održivi razvoj” te je usredotočeno na prioritete za budući okvir provedbe OOR-a.

5. Glavni elementi postupka izvješćivanja su sljedeći:

(a) Države članice Gospodarske komisije za Europu trebaju izvješća izraditi putem transparentnog konzultativnog postupka u koji su uključeni svi relevantni dionici na nacionalnoj/državnoj razini;

(b) Iako se tražilo izvješćivanje “da/ne” dijela podpokazatelja u fazi I (2007.) i “opisnog” dijela u fazi II (do 2010.) te fazi III (do 2015), države se potiče da na kraju

svake faze izvješćuju o cjelokupnom skupu pokazatelja, u mjeri u kojoj je to moguće, u skladu s napretkom države postignutim u provedbi Strategije za OOR;

(c) Trideset i šest država članica izvješćivalo je na dobrovoljnoj osnovi putem izrade izvješća za ministarsku konferenciju Okoliš za Europu održanu u Beogradu 2007. godine. Nakon toga, 36 država članica se odazvalo na prvi službeni poziv za izvješćivanje iz 2010. godine. Od država se traži da izrade ažuriranu verziju izvješća za 2015. godinu;

(d) Izvješća treba dostaviti tajništvu elektroničkim putem u Word formatu. Tekst treba biti na engleskom jeziku. Države članice se također potiče da tekst dostave na dva druga službena jezika Gospodarske komisije za Europu, francuskom i ruskom. Izvješća će biti dostupna na jezicima na kojima su dostavljena. Neće se provesti uređivanje teksta;

(e) Rok za dostavu tajništvu, uzimajući u obzir postupke upravljanja dokumentima Ujedinjenih naroda, je 1. studeni 2014.;

(f) Tajništvo Gospodarske komisije za Europu objavit će izvješća na svojoj web stranici;

(g) Tajništvo Gospodarske komisije za Europu izradit će objedinjeno izvješće za 2015. godinu u kojem će istaknuti postignuto, utvrditi izazove i izvesti zaključke u vezi buduće provedbe OOR-a. Očekuje se da će rezultati izvješćivanja biti predstavljeni na 10. sjednici Upravnog odbora u 2015. godini te 2016. godine na sastanku na visokoj razini ministara zaduženih za obrazovanje i zaštitu okoliša;

(h) Poziva se ključne dionike da tajništvu dostave svoja izvješća o programima ili aktivnostima koja podržavaju provedbu Strategije.

Prilog

Obrazac za izvješćivanje o provedbi UNECE Strategije za obrazovanje za održivi razvoj

Faza III: 2011.–2015.

Sljedeće izvješće dostavlja se u ime Vlade Republike Hrvatske u skladu s odlukom Upravnog odbora za obrazovanje za održivi razvoj Gospodarske komisije za Europu.

Ime službenika (nacionalne odgovorne osobe za kontakt) odgovornog za dostavljanje izvješća: Marina Prelec

Potpis:

Datum: 21. studenog 2014.

Puni naziv institucije: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Adresa: Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb

Telefon: +385 1 3717 174

E-pošta: marina.prelec@mzoip.hr

Web stranica: www.mzoip.hr

Službenik za kontakt za nacionalno izvješće (ukoliko se razlikuje od gore navedenog):

A. Ukratko navedite (ne dulje od pola stranice) informacije o procesu izrade ovog izvješća, uključujući informacije o vrstama javnih tijela koja su konzultirana ili koja su pridonijela izradi izvješća, informacije o načinu konzultiranja dionika i kako je ishod konzultacija uzet u obzir, te informacije o materijalima koji su korišteni kao osnova za izradu izvješća.

Državne institucije (molimo navedite): relevantna ministarstva, ustanove i agencije

Dionici: REC Hrvatska

OCD (molimo navedite): ODRAZ - Održivi razvoj zajednice, Udruga poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske, Udruga hrvatskih putničkih agencija

Akademska zajednica (molimo navedite):

Poslovna zajednica (molimo navedite): Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj

Drugo (molimo navedite)

B. Navedite sve posebne okolnosti koje mogu pomoći pojasniti kontekst izvješća – na primjer, je li struktura za donošenje odluka centralizirana i/ili decentralizirana te jesu li financijska ograničenja predstavljala značajnu prepreku provedbi. (Ove informacije ne bi smjele preći pola stranice).

Pitanje¹ 1. Osigurati da politički, regulatorni i operativni okviri podržavaju promicanje OOR-a	
<i>Ukoliko je potrebno, navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog cilja (do 1500 znakova s razmacima).</i>	
Pokazatelj 1.1 Poduzete su mjere za stvaranje preduvjeta za podršku promicanju OOR-a	
Podpokazatelj 1.1.1	Je li UNECE Strategija za OOR dostupna na vašem nacionalnom ² jeziku (jezicima)?
Da ☒ Ne ☐	UNECE Strategija za OOR dostupna je na hrvatskom jeziku: http://www.mzoip.hr/doc/Strategija_obrazovanja_za_odrzivi_razvoj_20102006.pdf
Podpokazatelj 1.1.2	Jeste li imenovali nacionalnu odgovornu osobu za kontakt koja će se baviti UNECE Strategijom za OOR?
Da ☒ Ne ☐	Marina Prelec u Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Samostalna služba za međunarodne odnose i Katarina Grgec u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, Služba za srednje škole i učeničke domove
Podpokazatelj 1.1.3	Postoji li tijelo za koordinaciju provedbe OOR-a?
Da ☒ Ne ☐	Međuresorna koordinacija za praćenje provedbe Akcijskog plana za OOR, uspostavljena u studenom 2012. Ova se koordinacija sastoji od predstavnika različitih ministarstava, ustanova, OCD-a, poslovnog sektora, stručnjaka za obrazovanje i zaštitu okoliša, medija.
Podpokazatelj 1.1.4	Postoji li nacionalni plan provedbe za OOR?
Da ☒ Ne ☐	Akcijski plan za obrazovanje za održivi razvitak usvojen je u travnju 2011. godine. Tekst na engleskom jeziku: http://www.mzoip.hr/doc/Zastita_okolisa/Education_for_Sustainable_Development_AP.pdf Tekst na hrvatskom jeziku: http://www.mzoip.hr/doc/Zastita_okolisa/Akcijski_plan_za_odrzivi_razvitak.pdf Akcijski plan za obrazovanje za održivi razvitak temelji se na glavnim temama utvrđenim u UNECE Strategiji te uključuje njihovu provedbu.
Podpokazatelj 1.1.5	Postoje li sinergije na nacionalnoj razini između UNECE OOR procesa, UNESCO globalnog procesa o UN Desetljeću OOR ³ , i drugih političkih procesa relevantnih za OOR?
Da ☒ Ne ☐	Sinergije se postižu kroz rad Međuresorne koordinacije za praćenje provedbe Akcijskog plana za OOR.

¹ Pitanja 1 do 6 su u skladu s ciljevima (a)-(f) UNECE Strategije za OOR (CEP/AC.13/2005/3/Rev.1, st. 7).

² Za države sa saveznom strukturom vlasti svi navodi za "nacionalno" odnose se na "državu", kako je primjereno. U ovom kontekstu, "podaci na nacionalnoj razini" označavaju objedinjene podatke zaprimljene od podržavnih tijela.

³ Opća skupština Ujedinjenih naroda u svojoj je rezoluciji 57/254 od 20. prosinca 2002. proglasila desetogodišnje razdoblje s početkom od 1. siječnja 2005. Desetljećem obrazovanja za održivi razvoj Ujedinjenih naroda.

Pokazatelj 1.2 Politički, regulatorni i operativni okviri podržavaju promicanje OOR-a	
Podpokazatelj 1.2.1	Je li OOR odražen u bilo kojem nacionalnom političkom ⁴ dokumentu (dokumentima)?
Da ☒ Ne ☐	OOR se odražava u sljedećim političkim dokumentima: Strategija razvoja poduzetništva 2013.-2020., Nacionalna populacijska politika, Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006. – 2012., Akcijski plan za provedbu migracijske politike, Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji, Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava, Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova, Nacionalna strategija za borbu protiv diskriminacije, Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga, Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga, Nacionalni program za mlade (2009.), Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. – 2015., Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2010.), Hrvatski nacionalni obrazovni standard za predškolski odgoj, osnovno i srednje obrazovanje, Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja (2012.), Akcijski plan za obrazovanje za održivi razvitak (2011.), Zakon o zaštiti okoliša (2013.), Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (2009.), Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (2005.), Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015., Nacionalna strategija zaštite okoliša (2002.) i Nacionalni plan djelovanja na okoliš (2002.), Nacionalno izvješće o stanju okoliša (2005.-2008.), također će se obrađivati i u novom Izvješću o stanju okoliša koji je u izradi.
Podpokazatelj 1.2.2	Je li OOR: (a) obrađen u relevantnom nacionalnom obrazovnom zakonodavstvu/regulativnim dokumentima; i (b) uključen u nacionalne kurikulume i/ili nacionalne standarde/pravilnike/zahtjeve; na svim razinama formalnog obrazovanja koje prepoznaje vaš obrazovni sustav u skladu s međunarodnom klasifikacijom obrazovanja ISCED. ⁵

⁴ Politički dokumenti mogu uključivati nacionalne strategije, planove, programe, smjernice i slično.

⁵ Vidi <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/international-standard-classification-of-education.aspx>.

(a) Da Ne

(b) Da Ne

Ako da, molimo navedite pojedinosti za (a) i (b).

Nacionalni kurikulum i standardi još su u postupku izrade.

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih izradila je 22 strukovna kurikuluma za školsku godinu 2013/2014 u eksperimentalnoj provedbi u 54 strukovne škole. Ishodi učenja koji se mogu smatrati povezani s održivim razvojem uvedeni su u strukovne kurikulume za poljoprivredu, prehranu i veterinarstvo; ekonomiju, trgovinu i poslovnu administraciju te strojarstvo, brodogradnju i metalurgiju.

Molimo da također popunite tablicu stavljanjem kvačice (✓) kako je primjereno.

ISCED razine	(a)	(b)
	Da	Da
0. predprimarno obrazovanje	✓	✓
1. primarno obrazovanje	✓	✓
2. niže sekundarno obrazovanje	✓	✓
3. više sekundarno obrazovanje	✓	✓
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje		✓
5. kratko tercijarno obrazovanje		
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna		✓
7. diplomski studij ili jednakovrijedna		✓
8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina		✓

Podpokazatelj 1.2.3

Je li neformalni i informalni OOR obrađen u relevantnoj nacionalnoj politici i/ili regulatornim dokumentima i operativnim okvirima?

Da Ne

Neformalni i informalni OOR provode različita tijela javne uprave i organizacije civilnog društva koje primaju financijsku potporu od tijela javne uprave. Postoje brojni dokumenti koji obrađuju neformalni i informalni OOR, poput:

- određeni stavci Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i Zakona o zaštiti okoliša posvećeni su značaju OOR-a;
- Akcijski plan za obrazovanje za održivi razvitak (2011.)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015.
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva (2012. – 2016.);
- Nacionalna strategija zaštite okoliša (2002)
- Strategija razvoja poduzetništva 2013.-2020.
- Nacionalne smjernice za uspostavu sustava kontinuiranog obrazovanja u području energetske učinkovitosti za radnike u graditeljstvu (2013.)

Podpokazatelj 1.2.4

Je li u relevantnim nacionalnim dokumentima obrađeno osvješćivanje javnosti vezano za OOR?

Da Ne

Zakonu o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša; Zakonu o zaštiti okoliša; Strategiji održivog razvitka Republike Hrvatske; Akcijskom planu za obrazovanje za održivi razvoj; Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske; Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje

	2007. – 2015.; Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša i Nacionalnom planu djelovanja na okoliš, Trećem nacionalnom planu energetske učinkovitosti (2014. – 2016.)
--	---

Podpokazatelj 1.2.5	Postoji li u vašoj vladi formalna struktura za međuresornu ⁶ suradnju relevantnu za OOR?
Da ☒ Ne ☐	Međuresorna koordinacija za praćenje provedbe Akcijskog plana za OOR, uspostavljena u studenom 2012. Ova se koordinacija sastoji od predstavnika različitih ministarstava, ustanova, OCD-a, poslovnog sektora, stručnjaka za obrazovanje i zaštitu okoliša, medija.
Podpokazatelj 1.2.6	Postoji li mehanizam za suradnju između više dionika vezano za OOR uz sudjelovanje vaše vlade? ⁷
Da ☒ Ne ☐	Međuresorna koordinacija za praćenje provedbe Akcijskog plana za OOR.
Podpokazatelj 1.2.7	Jesu li javni proračuni i/ili gospodarski poticaji dostupni izričito za pružanje podrške OOR-u?
Da ☒ Ne ☐	<p>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta kontinuirano podupire i sufinancira projekte organizacija civilnog društva (OCD-a) koji su aktivni na području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih, a jedan od prioriteta natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga su aktivnosti blisko povezane s unaprjeđenjem kvalitete života djece i mladih, tj. podaktivnosti u području zaštite i promicanja obrazovanja za očuvanje prirode i održivi razvoj.</p> <p>Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU) svake godine objavljuje javne pozive za sufinanciranje projekata i programa OCD-a na području zaštite okoliša. Prioritetna područja u natjecajima za dodjelu bespovratnih sredstava uključuju projekte/programme obrazovanja o održivom razvoju i obrazovanje za održivi razvoj.</p> <p>2010. godine je Hrvatska provela G2G projekt s Nizozemskom "Obuka državnih službenika o održivom razvoju i obrazovanju za održivi razvoj". Jedanaest ministarstava je bilo uključeno u taj projekt. Kao rezultat projekta, 2011. godine je pri Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Ministarstva uprave uspostavljen program "Održivi razvoj u praksi" te je 15 trenera iz 9 ministarstava osposobljeno za obučavanje svojih kolega. Iako je program proveden nekoliko puta, zbog nedostatka interesa državnih službenika i premještanja trenera u druge ustanove, obuka od tada više nije održana.</p>
Pokazatelj 1.3	Nacionalne politike pružaju podršku sinergijama između procesa vezanih za održivi razvoj (OR) i OOR
Podpokazatelj 1.3.1	Je li OOR dio politike (politika) o OR-u, ukoliko takve politike postoje u vašoj državi?
Da ☒ Ne ☐	OOR je uključen u obliku obrazovanja o zaštiti okoliša prvenstveno u Zakonu o zaštiti okoliša, Strategiji održivog razvitka RH, Akcijskom planu za obrazovanje za održivi razvitak, Strategiji gospodarenja otpadom, Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015, Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša i Nacionalnom planu djelovanja za okoliš i čini ključni horizontalni dio politike održivog razvoja Republike Hrvatske.
<i>Završne napomene</i>	<i>Molimo navedite završne napomene u pogledu provedbe pitanja 1, koje odgovara cilju (a) Strategije, naime, osigurati da politički, regulatorni i operativni okviri podržavaju promicanje OOR-a</i>

⁶ Između državnih tijela.

⁷ Za pojašnjenje vidi stavak 46. UNECE Strategije za OOR.

<i>vezane za pitanje 1</i>	
	<p>Ministarstvo zaštite okoliša i prirode i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta koordinirali su izradu Akcijskog plana za obrazovanje za održivi razvitak. Obrazovanje za održivi razvoj sastavni je dio obrazovanja u sustavu predškolskog obrazovanja te predmeta u osnovnim i srednjim školama. Nacionalni okvirni kurikulum za opće obvezno obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi predviđa međupredmetne teme ili interdisciplinarnosti i/ili module: osobni i socijalni razvoj; zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; učiti kako učiti; poduzetništvo; uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije i građanski odgoj i obrazovanje. U vrtićima te osnovnim i srednjim školama se kontinuirano provode regionalni, nacionalni i međunarodni projekti (Međunarodni program Eko-škole, UNESCO projekt SEMEP, program GLOBE, itd.) u suradnji s lokalnom zajednicom, stručnim institucijama, udrugama i komercijalnim poduzećima te slobodne aktivnosti (tribine, okrugli stol – Djeca - nositelji održivog razvoja budućnosti), kojima su se označavali važni međunarodni dani vezani za zaštitu okoliša, itd.</p> <p>Izrađen je program međupredmetnog i interdisciplinarnog sadržaja građanskog odgoja za osnovne i srednje škole (http://www.azoo.hr/images/strucni2014/Građanski_odgoj_program-2014_08_104_2019.pdf) kao i Kurikulum zdravstvenog odgoja za osnovne i srednje škole.</p> <p>Najveći problem s kojim smo suočeni u provedbi Akcijskog plana za OOR je nedostatak ljudskih i financijskih resursa. U budućnosti treba osigurati dostatne ljudske i financijske resurse za njegovu provedbu.</p>

Pitanje 2. Promicanje održivog razvoja kroz formalno, neformalno i informalno učenje													
<i>Ukoliko je potrebno, navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog cilja (do 1500 znakova s razmacima).</i>													
Pokazatelj 2.1 Ključne teme OR-a obrađene su u formalnom obrazovanju													
Podpokazatelj 2.1.1	Jesu li ključne teme OR-a ⁸ eksplicitno obrađene u kurikulumu/nastavnom programu na različitim razinama ⁹ formalnog obrazovanja?												
Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo navedite koje OR teme su važne u državi (tj., biološka raznolikost, rod, potrošnja/proizvodnja, itd.) i kako su obrađene u kurikulumima.</i></p> <p>Klimatske promjene – dio sadržaja prirodne grupe predmeta; Zaštita okoliša – područje prirodne grupe predmeta, ali također i predmet slobodnih aktivnosti i školskih projekata; Načela zaštite okoliša – dio prirodne grupe predmeta i geografije; Građansko obrazovanje, demokracija, itd. – integracijski predmet; Ljudska prava – integrirana u sve školske aktivnosti, posebno društvene predmete kao i aktivnosti učitelja razredne nastave; Osobno i obiteljsko zdravlje – predmet biologije kao i integrirana međupredmetna tema te dio aktivnosti učitelja razredne nastave; Okoliš i zdravlje – dio prirodne grupe predmeta, kao i tema za školske projekte.</p> <p>2013. godine je utemeljena Gimnazija održivog razvoja. Učenici u trećem razredu mogu birati između tri različita modula: eko održivost, energetska održivost i održiva gradnja.</p> <p><i>Molimo ažurirajte tablicu u dodatku I (a) koja je korištena za provedbenu fazu II u okviru ovog podpokazatelja, kako je primjereno, te navedite rezultate u donjoj kućici u skladu s rasponom navedenim u dodatku.</i></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>A</th> <th>B</th> <th>C</th> <th>D</th> <th>E</th> <th>F</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>	A	B	C	D	E	F	☐	☐	☐	☐	☒	☐
A	B	C	D	E	F								
☐	☐	☐	☐	☒	☐								
Podpokazatelj 2.1.2	Jesu li ishodi učenja (vještine, stavovi i vrijednosti) koji podržavaju OOR eksplicitno obrađeni u kurikulumu ¹⁰ /nastavnom programu na različitim razinama formalnog obrazovanja?												

⁸ Za pojedinosti, vidi stavak 15 UNECE Strategije za OOR.

⁹ Za državnu ili saveznu razinu, kada je relevantno.

¹⁰ Vidi fusnotu 9.

Da Ne

Nacionalni okvirni kurikulum temelji se na 4 vrijednosti: znanje, odgovornost, solidarnost te identitet. Aktualni školski programi na nacionalnoj razini obrađuju vrijednosti i stavove većinom u uvodnom dijelu (izrada nacionalnog kurikuluma je zadatak za blisku budućnost). Nacionalni okvirni kurikulum također se temelji na ključnim kompetencijama (koje je utvrdila EU) i novim programima građanskog odgoja i obrazovanja koji se uvode u škole s ciljem razvoja odgovarajućih kompetencija.

Postojeći nastavni programi nisu orijentirani na kompetencije te nema eksplicitno obrađenih kompetencija za OR, već se neke od OR kompetencija mogu prepoznati u određenim temama kao i u uvodu i ciljevima programa. Najistaknutiji su ciljevi u okviru učenja za zajednički život i učenja za rad.

Molimo ažurirajte tablicu u dodatku I (b) koja je korištena za provedbenu fazu II u okviru ovog podpokazatelja, kako je primjereno te navedite rezultate u donjoj kućici u skladu s rasponom navedenim u dodatku.

A	B	C	D	E	F
☐	☐	☐	☐	☒	☐

Podpokazatelj 2.1.3	Jesu li metode podučavanja/učenja koje podržavaju OOR eksplicitno obrađene u kurikulumu ^{11/} nastavnom programu na različitim razinama formalnog obrazovanja?																																																											
Da ☒ Ne ☐	<p>Molimo navedite koje su metode od posebne važnosti u vašoj državi. Molimo također navedite i za neformalno obrazovanje, kako je primjereno.</p> <p>rasprava; igranje uloga.</p> <p>Molimo također ažurirajte tablicu u dodatku I (c) koja je korištena za provedbenu fazu II u okviru ovog podpokazatelja, kako je primjereno te navedite rezultate u donjoj kućici u skladu s rasponom navedenim u dodatku.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>A</td> <td>B</td> <td>C</td> <td>D</td> <td>E</td> <td>F</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </table>	A	B	C	D	E	F	☐	☐	☐	☒	☐	☐																																															
A	B	C	D	E	F																																																							
☐	☐	☐	☒	☐	☐																																																							
Pokazatelj 2.2 Strategije za provedbu OOR-a jasno su utvrđene																																																												
Podpokazatelj 2.2.1	Je li OOR obrađen putem: (a) samo putem postojećih predmeta ^{12?} ; (b) međupredmetnog pristupa?; (c) specifičnih programa i kolegija?; (d) samostalnog projekta ^{13?} ; (e) drugih pristupa?																																																											
(a) Da ☒ Ne ☐ (b) Da ☒ Ne ☐ (c) Da ☒ Ne ☐ (d) Da ☒ Ne ☐ (e) Da ☒ Ne ☐	<p>Molimo navedite u tablici za različite razine obrazovnog sustava u skladu s ISCED klasifikacijom stavljanjem kvačice (✓) kako je primjereno.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ISCED razine 2011.</th> <th>(a)</th> <th>(b)</th> <th>(c)</th> <th>(d)</th> <th>(e)</th> </tr> <tr> <th>Da</th> <th>Da</th> <th>Da</th> <th>Da</th> <th>Da</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0. predprimarno obrazovanje</td> <td></td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>1. primarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>2. niže sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>3. više sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>4. postsekundarno netercijarno obrazovanje</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. kratko tercijarno obrazovanje</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ISCED razine 2011.	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	Da	Da	Da	Da	Da	0. predprimarno obrazovanje		✓	✓	✓	✓	1. primarno obrazovanje	✓	✓	✓	✓	✓	2. niže sekundarno obrazovanje	✓	✓	✓	✓	✓	3. više sekundarno obrazovanje	✓	✓	✓	✓	✓	4. postsekundarno netercijarno obrazovanje						5. kratko tercijarno obrazovanje						6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna razina	✓	✓	✓	✓		7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina	✓	✓	✓		
ISCED razine 2011.	(a)		(b)	(c)	(d)	(e)																																																						
	Da	Da	Da	Da	Da																																																							
0. predprimarno obrazovanje		✓	✓	✓	✓																																																							
1. primarno obrazovanje	✓	✓	✓	✓	✓																																																							
2. niže sekundarno obrazovanje	✓	✓	✓	✓	✓																																																							
3. više sekundarno obrazovanje	✓	✓	✓	✓	✓																																																							
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje																																																												
5. kratko tercijarno obrazovanje																																																												
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna razina	✓	✓	✓	✓																																																								
7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina	✓	✓	✓																																																									

¹¹ Vidi fusnotu 9.

¹² npr., geografija ili biologija. Za više obrazovanje, "predmet" označava "kolegij".

¹³ Projekt se tumači kao posebna aktivnost sa vremenskim rokom a ne kao metoda podučavanja/učenja.

	<p style="text-align: center;">8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina</p> <p>2012. godine Hrvatske šume su izradile program "Šuma u školi, škola u šumi" i ishodile odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Agencije za odgoj i obrazovanje za njegovu provedbu u školama diljem Hrvatske. 2013. godine započela je provedba projekta s resursima i kadrovima Hrvatskih šuma. Program je zabilježio vrlo dobar odaziv u osnovnim školama, budući da je održivo gospodarenje šumskim ekosustavom vrlo važan dio obrazovnog gradiva. Broj škola koje sudjeluju u projektu raste iz mjeseca u mjesec i trenutno je u sustav uključeno 90 osnovnih škola diljem Hrvatske.</p>
Pokazatelj 2.3 Promiče se cjelokupni institucijski pristup¹⁴ OOR/OR	
Podpokazatelj 2.3.1	Usvajaju li obrazovne ustanove ¹⁵ cjelokupni institucijski pristup OR/OOR?

¹⁴ „Cjelokupni institucijski pristup ” označava preispitivanje i revidiranje svih aspekata unutarnjeg rada ustanove i vanjskih odnosa u svjetlu načela OR/OOR-a. U okviru takvog pristupa svaka bi ustanova odlučivala o vlastitom djelovanju, kojim se obrađuju tri preklapajuće sfere Kampus (upravljačko djelovanje); Kurikulum; i Zajednica (vanjski odnosi).

¹⁵ Za ustanove visokog obrazovanja: pristup čitavo sveučilište, čitava visoka škola ili čitav fakultet (uključujući pristupe unutar fakulteta).

Da Ne

Upravni odbor je kao jedno prioriteto područje djelovanja usvojio da svaka škola do 2015. godine treba usvojiti OOR školski plan. OOR školski planovi su jedan od načina za provedbu pristupa cijele ustanove. Molimo navedite podatke o provedbi ovog prioriteta područja djelovanja u vašoj državi.

Cjelokupni institucijski pristup se promiče tijekom obrazovanja nastavnika, ali još uvijek nije široko rasprostranjen u praksi. Škole uključene u projekt EKO škole trebaju primjenjivati “ cjelokupni institucijski pristup ”. Promiče se, ali se ne obrađuje u nacionalnim kurikularnim dokumentima.

Za predškolske ustanove cjelokupni institucijski pristup predstavlja osnovu za planiranje programa i svih aktivnosti.

Također, molimo navedite informacije za sve razine vašeg obrazovnog sustava u skladu s ISCED klasifikacijom stavljanjem kvačice (✓) u tablici kako je primjereno te navedite za neformalno i informalno obrazovanje, kako je primjereno.

ISCED razine 2011.	<i>Da</i>
0. predprimarno obrazovanje	✓
1. primarno obrazovanje	✓
2. niže sekundarno obrazovanje	✓
3. više sekundarno obrazovanje	✓
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje	
5. kratko tercijarno obrazovanje	
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna	
7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina	
8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina	

Podpokazatelj 2.3.2	Postoje li poticaji (smjernice, program nagrada, financiranje, tehnička podrška) koje pružaju podršku pristupu cijele ustanove OR/OOR, uključujući provedbu OOR školskih planova?																				
Da ☒ Ne ☐	<p><i>Ako da, molimo navedite koji su programi dostupni na svim razinama vašeg obrazovnog sustava.</i></p> <p>Program Eko škole UNESCO projekt SEMEP Hrvatski program GLOBE</p> <p><i>Molimo također navedite podatke za sve obrazovne razine u skladu s ISCED klasifikacijom stavljanjem kvačice (✓) u tablici kako je primjereno.</i></p> <table border="1" data-bbox="981 539 1563 959"> <thead> <tr> <th data-bbox="981 539 1464 612">ISCED razine 2011.</th> <th data-bbox="1464 539 1563 612">Yes</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="981 612 1464 651">0. predprimarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1464 612 1563 651">✓</td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 651 1464 689">1. primarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1464 651 1563 689">✓</td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 689 1464 727">2. niže sekundarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1464 689 1563 727">✓</td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 727 1464 766">3. više sekundarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1464 727 1563 766">✓</td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 766 1464 804">4. postsekundarno netercijarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1464 766 1563 804"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 804 1464 842">5. kratko tercijarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1464 804 1563 842"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 842 1464 880">6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna</td> <td data-bbox="1464 842 1563 880"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 880 1464 919">7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td data-bbox="1464 880 1563 919"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="981 919 1464 959">8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td data-bbox="1464 919 1563 959"></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Molimo također navedite za neformalno i informalno obrazovanje, kako je primjereno. Ukoliko su dostupni relevantni podaci molimo da to također navedete (navedite primjere).</i></p>	ISCED razine 2011.	Yes	0. predprimarno obrazovanje	✓	1. primarno obrazovanje	✓	2. niže sekundarno obrazovanje	✓	3. više sekundarno obrazovanje	✓	4. postsekundarno netercijarno obrazovanje		5. kratko tercijarno obrazovanje		6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna		7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina		8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina	
ISCED razine 2011.	Yes																				
0. predprimarno obrazovanje	✓																				
1. primarno obrazovanje	✓																				
2. niže sekundarno obrazovanje	✓																				
3. više sekundarno obrazovanje	✓																				
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje																					
5. kratko tercijarno obrazovanje																					
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna																					
7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina																					
8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina																					

Podpokazatelj 2.3.3	Izrađuju li ustanove/učenici vlastite indikatore OR/OOR-a za svoju ustanovu/organizaciju?																												
Da ☐ Ne ☒	<p><i>Molimo navedite (tj., navedite primjere kako se provodi) za formalne kao i za neformalne ustanove.</i></p> <p>Predškolske ustanove su obvezne ishoditi odobrenje programa rada od strane Agencije za odgoj i obrazovanje. Na kraju školske godine moraju dostaviti izvješće, a evaluacija je obvezni dio izvješća. Budući da mogu sami izabrati temu svog projekta, ako odaberu OOR trebaju izraditi svoje pokazatelje za evaluaciju. Škole to ne rade.</p> <p><i>Molimo također navedite za sve razine obrazovnog sustava u skladu s ISCED klasifikacijom stavljanjem kvačice (✓) u tablici kako je primjereno:</i></p> <p><i>(a) Za formalne ustanove:</i></p> <table border="1" data-bbox="981 659 1563 1082"> <thead> <tr> <th>ISCED razine 2011.</th> <th>Da</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0. predprimarno obrazovanje</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>1. primarno obrazovanje</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>2. niže sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>3. više sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>4. postsekundarno netercijarno obrazovanje</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. kratko tercijarno obrazovanje</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Ustanove visokog obrazovanja ne izrađuju svoje pokazatelje OR-a.</p> <p><i>(b) Za neformalne ustanove:</i></p> <table border="1" data-bbox="981 1233 1563 1422"> <thead> <tr> <th>ISCED razine 2011.</th> <th>Da</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0. predprimarno obrazovanje</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1. primarno obrazovanje</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>2. niže sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> </tr> </tbody> </table>	ISCED razine 2011.	Da	0. predprimarno obrazovanje	✓	1. primarno obrazovanje	✓	2. niže sekundarno obrazovanje	✓	3. više sekundarno obrazovanje	✓	4. postsekundarno netercijarno obrazovanje		5. kratko tercijarno obrazovanje		6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna razina		7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina		8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina		ISCED razine 2011.	Da	0. predprimarno obrazovanje		1. primarno obrazovanje	✓	2. niže sekundarno obrazovanje	✓
ISCED razine 2011.	Da																												
0. predprimarno obrazovanje	✓																												
1. primarno obrazovanje	✓																												
2. niže sekundarno obrazovanje	✓																												
3. više sekundarno obrazovanje	✓																												
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje																													
5. kratko tercijarno obrazovanje																													
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna razina																													
7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina																													
8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina																													
ISCED razine 2011.	Da																												
0. predprimarno obrazovanje																													
1. primarno obrazovanje	✓																												
2. niže sekundarno obrazovanje	✓																												

Podpokazatelj 2.3.3	Izrađuju li ustanove/učenici vlastite indikatore OR/OOR-a za svoju ustanovu/organizaciju?														
		<table border="1"> <tr> <td data-bbox="994 234 1462 272">3. više sekundarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1467 234 1561 272">✓</td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 276 1462 314">4. postsekundarno netercijarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1467 276 1561 314"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 317 1462 355">5. kratko tercijarno obrazovanje</td> <td data-bbox="1467 317 1561 355"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 359 1462 397">6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna</td> <td data-bbox="1467 359 1561 397"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 400 1462 438">7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td data-bbox="1467 400 1561 438"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 442 1462 480">8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td data-bbox="1467 442 1561 480"></td> </tr> </table>	3. više sekundarno obrazovanje	✓	4. postsekundarno netercijarno obrazovanje		5. kratko tercijarno obrazovanje		6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna		7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina		8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina		<p>OCD-i nude izvanškolske projekte/programe, uključujući obrazovanje za OR za djecu i mlade. Dio svakog programa je samoprocjena (s pokazateljima) kao i ocjena od strane ciljnih skupina.</p> <p>Neformalne ustanove ne nude programe visokog obrazovanja u Hrvatskoj.</p>
3. više sekundarno obrazovanje	✓														
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje															
5. kratko tercijarno obrazovanje															
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna															
7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina															
8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina															

Pokazatelj 2.4 OOR je uključen u sustave ocjene kakvoće/unaprjeđenja																																													
Podpokazatelj 2.4.1	(a) Postoje li sustavi ocjene kakvoće/ unaprjeđenja obrazovanja?: ¹⁶ (b) Bave li se OOR-om?; (c) Postoje li sustavi ocjene kakvoće/ unaprjeđenja obrazovanja koji obrađuju OOR u nacionalnim sustavima?																																												
(a) Da ☒ Ne ☐ (b) Da ☐ Ne ☒ (c) Da ☐ Ne ☒	<p><i>Molimo pojasnite.</i></p> <p>Alati za ocjenu kakvoće za škole se još uvijek izrađuju. Neki projekti s ciljem uvođenja ocjene kakvoće u eksperimentalnoj su provedbi. Vanjska ocjena kakvoće OOR-a primjenjuje se u projektima eko škola, kao i za projekte/programme OCD-a koji se bave OOR-om.</p> <p><i>Molimo također navedite za različite razine obrazovnog sustava u skladu s ISCED klasifikacijom stavljanjem kvačice (✓) u tablici kako je primjereno.</i></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>ISCED razine 2011.</th> <th>(a)</th> <th>(b)</th> <th>(c)</th> </tr> <tr> <td></td> <td><i>Da</i></td> <td><i>Da</i></td> <td><i>Da</i></td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0. predprimarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1. primarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. niže sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. više sekundarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. postsekundarno netercijarno obrazovanje</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. kratko tercijarno obrazovanje</td> <td>✓</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna</td> <td>✓</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td>✓</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina</td> <td>✓</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Molimo također navedite za formalne i neformalne ustanove, kako je primjereno. Ako su dostupni relevantni podaci, molimo također navedite te podatke (tj., navedite primjere kako su podaci prikupljeni).</i></p>	ISCED razine 2011.	(a)	(b)	(c)		<i>Da</i>	<i>Da</i>	<i>Da</i>	0. predprimarno obrazovanje	✓			1. primarno obrazovanje	✓	✓		2. niže sekundarno obrazovanje	✓	✓		3. više sekundarno obrazovanje	✓	✓		4. postsekundarno netercijarno obrazovanje				5. kratko tercijarno obrazovanje	✓			6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna	✓			7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina	✓			8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina	✓		
ISCED razine 2011.	(a)	(b)	(c)																																										
	<i>Da</i>	<i>Da</i>	<i>Da</i>																																										
0. predprimarno obrazovanje	✓																																												
1. primarno obrazovanje	✓	✓																																											
2. niže sekundarno obrazovanje	✓	✓																																											
3. više sekundarno obrazovanje	✓	✓																																											
4. postsekundarno netercijarno obrazovanje																																													
5. kratko tercijarno obrazovanje	✓																																												
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna	✓																																												
7. diplomski studij ili jednakovrijedna razina	✓																																												
8. doktorski studij ili jednakovrijedna razina	✓																																												
Pokazatelj 2.5 Postoje OOR metode i instrumenti za neformalno i informalno učenje za procjenu promjena u znanju, stavu i praksi																																													
Podpokazatelj 2.5.1	Jesu li pitanja OR-a obuhvaćena informalnim aktivnostima i aktivnostima osvješćivanja javnosti?																																												

¹⁶ Za ustanove visokog obrazovanja: bilo nacionalni centri za ocjenu kakvoće u visokom obrazovanju ili suradnja s agencijama za opću ocjenu kakvoće poput Europske zaklade za upravljanje kvalitetom (EFQM).

Da ☒ Ne ☐	<p>Web stranica Ozonko - http://www.ozonko.hr/ – web stranica posvećena obrazovanju o zaštiti ozonskog sloja, posebni dijelovi su posvećeni djeci i sadrže igru i edukativni crtani film.</p> <p>Povodom obilježavanja Međunarodne godine šuma 2011. godine, Republika Hrvatska je provela niz aktivnosti u cilju proslave na međunarodnoj i nacionalnoj razini. Osnovano je Povjerenstvo za obilježavanje Međunarodne godine šuma u čiji rad su bili uključeni svi dionici vezani uz tematiku šuma. Mediji su pozvani da javnosti putem oglasa i članaka prenesu informacije o Međunarodnoj godini šuma, razloge za njezino proglašavanje i informacije o gospodarenju šumama u Hrvatskoj. Pored toga, različite interesne skupine poticane su na korištenje službenog logotipa Međunarodne godine šuma u svim aktivnostima i materijalima tijekom cijele godine.</p> <p>Republici Hrvatskoj, kao pokretaču ideje za proglašenje Međunarodne godine šuma, je na 9. sjednici Foruma Ujedinjenih naroda o šumama održanoj početkom 2011. godine u zgradi Ujedinjenih naroda u New Yorku dodijeljena čast postavljanja izložbe fotografija Hrvatskog šumarskog društva pod nazivom "Šuma okom šumara."</p> <p>Pored toga, rezultat jedne od ovih inicijativa bio je kviz "Šumarko" s pitanjima vezanim za šume koji je namijenjen djeci osnovnoškolske dobi s nagradom "Diploma prijatelja šuma". Također je diljem Hrvatske, od glavnog grada do lokalnih zajednica, proveden niz događanja i projekata na temu šume i Međunarodne godine šuma.</p> <p>Kao dodatak sadržaju ovih događanja, Republika Hrvatska je financirala izradu dodatnih promotivnih i informativnih materijala, letaka, plakata, kapa, majica, olovaka i sličnih materijala vezanih za Međunarodnu godinu šuma koji bi nakon događanja građanima bili simbolički podsjetnik na vrijednost šumskih ekosustava za čitav planet i sve aspekte života ljudi. Pored toga je Republika Hrvatska financirala i polusatni dokumentarni film u kojem su prikazani svi segmenti suživota šume i čovjeka u različitim regijama Hrvatske kroz povijest i danas te je također financirala izradu slikovnica za najmlađe na temu šuma.</p> <p>Pored financijske pomoći koje Ministarstvo turizma pruža civilnom društvu, posebno strukovnim udrugama u turizmu, koja se često koristi u svrhe OOR-a i DOP-a, ministarstvo je bilo uključeno i u EU projekt sa šest drugih partnera s ciljem provedbe aktivnosti vezanih za razvoj mreža znanja za održivi turizam. Projekt FAST-LAIN (further activities in sustainable tourism-learning areas innovation network) spojio je sedam partnera od OECD-a, sveučilišta, turističkih zajednica, međunarodnih organizacija. Projekt je započeo 2011. godine i trajao je do kraja kolovoza 2012. Ministarstvo turizma odlučilo je pokrenuti portal o održivom turizmu kao jedinstveno mjesto za sve informacije vezane za održivi razvoj turizma. Portal je službeno pokrenut u kolovozu 2012. godine.</p> <p>Iako je projekt sufinanciran od strane EU službeno zatvoren 2012. godine stvaranjem portala, namjera je bila izraditi trajnu aplikaciju tako da i dalje nastavljamo s postavljanjem informacija na portalu. Portal je također povezan s europskom platformom za održivi turizam DestiNET, tako da informacije putuju u oba smjera. Također postoje poveznice s različitim međunarodnim organizacijama i partnerstva vezana za turizam i održivost (npr. UNWTO, UNEP, GPST).</p> <p>Internetska adresa portala je: www.odrzivi.turizam.hr</p>
--	--

"Drvo je prvo" je promotivna i obrazovna kampanja s ciljem povećanja uporabe drva i osvješćivanje javnosti o korištenju drva i održivom šumarstvu putem racionalnog korištenja energije te povećanja prodaje i/ili stvaranja novih tržišta kao doprinosa konkurentnosti države. Aktivnosti su vezane za proširenje znanja o proizvodima od drva i održivom gospodarenju šumama lobiranjem, promidžbama kao i izobrazbom, obukom i aktivnostima informiranja o projektu „Drvo je prvo“ kroz komunikaciju elektroničkim, vizualnim i auditivnim putem. Kampanja je strateški podijeljena u tri cjeline: edukativna kampanja, emotivna kampanja i imidž kampanja. Kampanja je dosad predstavljena u svim županijama, kao i manjim zajednicama kroz sudjelovanje na sajmovima. Također je održan čitav niz stručnih konferencija i okruglih stolova. "Drvo je prvo" osvojilo je prvu nagradu u kategoriji " Kreativni i inovativni projekt održivog razvoja" u sklopu projekta „Dani kreativnosti i inovativnosti“ koju organizira OCD „Mreža za razvoj i kreativnost“ s naglaskom na poticanje i ubrzanje razvoja koji se temelji na maksimi održivog razvoja te na promicanju vrijednosti društvene odgovornosti.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva – kroz suradnju na području neprofitnih medija je do kraja 2013. godine podržala 7 medijskih projekata za informiranje i osvješćivanje javnosti o radu OCD-a (uključujući vijesti na području OOR-a). Od 2014. godine ovo je financiranje u potpunosti preuzelo Ministarstvo kulture.

Više: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr/category/104/subcategory/300>

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u partnerstvu s pet regionalnih mreža koje se sastoje od pet regionalnih centara podrške i 16 županijskih suradnih organizacija provodi program regionalnog razvoja civilnog društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj u cilju informiranja, savjetovanja i izobrazbe organizacija civilnog društva i drugih dionika na lokalnoj i regionalnoj razini. Neformalno učenje uključuje razvoj znanja i vještina koji uključuje OOR pitanja koja su od interesa za neke organizacije civilnog društva.

Više: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr/category/104/subcategory/313>

Udruga hrvatskih putničkih agencija (UHPA) provodi projekt Društveno odgovorno poslovanje (DOP) Obuka i certificiranje društveno odgovornog poslovanja u turizmu (CSR TOUR). Cilj projekta je uvesti DOP u strukovne programe i programe cjeloživotnog učenja obrazovnih ustanova te unaprijediti znanje i stručnost sadašnjih i budućih europskih stručnjaka u turizmu koji rade u sektoru turoperatora i putničkih agenata (i njihovog lanca opskrbe). Namjera mu je prenijeti postojeći i inovativni DOP sustav obuke i procjene (Travelife) koji su zajednički razvili turistički dionici iz Ujedinjene Kraljevine i Nizozemske u Hrvatsku, Grčku, Poljsku i Latviju. Kako bi se ovaj cilj postigao projekt je: 1. Unaprijedio i nadogradio postojeći i uhodani materijal za obuku, metodologije, virtualna okruženja za učenje i alate za podršku; 2. Izradio nacionalne DOP norme za procjenu za putničke agencije; 3. Pilot testirao razvijene sustave obuke i procjene s obrazovnim ustanovama; 4. Izgradio lokalne kapacitete i znanje za upravljanje, promicanje, provedbu i proširenje DOP sustava obuke i normi; 5. Proveo: obuku, procjenu i certifikaciju. Projekt je financiran uz podršku Europske komisije, te sufinanciran od strane Ureda za udruge te uz potporu Ministarstva turizma Republike Hrvatske. www.travelife.info/hr .

	<p>Projekt: Znanjem do održivog lokalnog razvoja (2014.) – ODRAZ (Održivi razvoj zajednice)</p> <p>Svrha edukacije je povećati kapacitet za lokalni održivi razvoj u nekoliko gradova i općina okupljenih u LAG-u Una te gradova Knina i Drniša i okolnih općina, koji se nalaze na području posebne državne skrbi. Ciljne skupine su zaposlenici uključenih gradova i općina na području LAG-a Una te gradova Knina i Drniša i okolnih općina, vijećnici, ostale institucije, udruge, predstavnici poslovnog sektora i dr. Tijekom edukacije polaznici će imati mogućnost procjene i promišljanja prevladavajućih modela društvene promjene i razvoja, a ujedno će imati priliku unaprijediti kapacitete za rad u stvarnom okruženju te pridonijeti promjenama za širu društvenu korist. Training program će se provoditi kroz nekoliko mjeseci i kombinacija je teorijskog i praktičnog dijela. Sastoji se od 5 dvodnevni trening blokova. Između trening blokova, sudionici su obvezni stečena znanja i vještine primijeniti u praksi (npr. procjena potreba u zajednici, osmišljavanje projekata).. Pored uvodnih predavanja, rad će se odvijati u manjim grupama, na interaktivan način kroz prikaz teorije te praktičan rad na konkretnim projektnim idejama, igre uloga i sl.</p> <p>Nakon završetka treninga polaznici ostaju u Mreži za lokalni razvoj koju facilitira ODRAZ, u sklopu koje će dobivati informacije o daljnjim treninzima, natjecajima, publikacijama i dr.</p> <p>Regionalni centar zaštite okoliša (REC) surađivao je na nekoliko projekata koji uključuju aktivnosti osvješćivanja javnosti:</p> <p>Kroz europski projekt <i>Mobile2020</i> (2011-2014.), usmjeren na poticanje održive urbane mobilnosti odnosno razvoja biciklizma kao održivog načina prometovanja u urbanim sredinama, proveden je program edukacije lokalnih samouprava o biciklizmu kao sustavu koji obuhvaća integrirano urbano prometno planiranje, planiranje infrastrukture, ponudu biciklističkih usluga, te promociju biciklizma i komuniciranje promjena u ponašanju u smislu korištenja bicikla kao svakodnevnog prometala. Održano je i niz promotivnih događanja usmjerenih na poticanje razvoja održivog biciklističkog prometa, uključujući natjecanje za najbolji video, natjecanje za naj-biciklistički grad u Hrvatskoj, biciklijade i slično.</p> <p>Više na: http://mobile2020.eu/country-pages/hrvatska/home-hrvatska.html</p> <p>Kroz europske projekte <i>INTENSE</i> (2008.-2011.), provedeno je nekoliko nacionalnih informativnih radionica i okruglih stolova na temu poticanja energetske učinkovitosti u zgradarstvu, a za gradove Koprivnicu i Samobor izrađene su i komunikacijske strategije te razvijeni kompleti alata za podizanje javne svijesti na lokalnoj razini. Više na: http://www.intense-energy.eu/</p> <p>U okviru projekta <i>CROSkills</i> (2014.-2017.) provest će se nekoliko info- i marketinških kampanja za poticanje energetske obnove zgrada i popularizaciju građevinskih zanimanja. Više na: http://croatia.buildupskills.eu/hr</p> <p>Projektom CroAdapt, REC Hrvatska u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, a u okviru pripreme za izradu nacionalne strategije prilagodbe klimatskim promjenama, u 2014. i 2015. godini provodi regionalne konzultacijske radionice s raznovrsnim lokalnim dionicima u različitim regijama Hrvatske, s ciljem informiranja o očekivanim posljedicama klimatskih promjena i zajedničke identifikacije mogućnosti prilagodbe i mjera koje će biti potrebno poduzeti na lokalnoj razini. Više na: http://croatia.rec.org/strucnjaci-o-prilagodbi-klimatskim-promjenama/</p> <p>U travnju 2011. godine održana je u Zagrebu nacionalna konferencija '<i>Ugljični otisak - trag odgovornosti</i>', u suradnji REC Hrvatska s Energetskim institutom 'Hrvoje Požar' i tvrtkom SPONA komunikacije. Konferencija je okupila stotinjak stručnjaka s raspravama na temu ugljičnog otiska kao mjere utjecaja ljudskih aktivnosti na okoliš te mogućnostima smanjenja ugljičnog otiska povezanog s povećanjem energetske učinkovitosti u industriji i gospodarstvu općenito."</p>
--	---

	<p>Također postoje različite web stranice s radijskim i televizijskim prijenosima, relevantni članci u dnevnim novinama i stručnim časopisima, publikacijama o OR pitanjima koje izdaju nadležna tijela državne uprave.</p> <p>Organizacije civilnog društva putem različitih aktivnosti pridonose osvještavanju javnosti.</p> <p>Prezentacija relevantnih projekata financiranih iz međunarodnih i državnih izvora putem različitih javnih događanja, web stranica, radijskih i televizijskih prijenosa i brošura.</p>
--	---

Podpokazatelj 2.5.2	Postoji li potpora učenju na radnom mjestu (npr. za mala poduzeća, poljoprivrednike, sindikate, udruge) koje se bavi pitanjima OR-a?
------------------------	--

Da Ne

Indeks DOP-a je projekt Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR) i Hrvatske gospodarske komore koji je pokrenut početkom 2007. godine. Cilj projekta je izrada metodologije za rangiranje poduzeća na temelju nefinancijskih kriterija. Indeks vrednuje šest različitih područja odgovornog poslovanja: radna okolina, upravljanje okolišem, tržišni odnosi, odnosi sa zajednicom, ekonomska održivost i uključenost DOP-a u poslovnu strategiju. Svako od ovih područja određeno je skupom kriterija koji su razvijeni na temelju njihove relevantnosti, dostupnosti i provjerljivosti. Pored toga, za svaki je kriterij razrađena skupina pokazatelja koji zajedno pružaju sliku poslovne prakse poduzeća u konkretnom području. Pokazatelji su tada pretvoreni u pitanja u cilju stvaranja DOP upitnika. Na primjer, područje poput radne okoline određeno je s pet osnovnih kriterija: odgovorna politika zapošljavanja, primjereno vrednovanje rada, ulaganje u obrazovanje i razvoj zaposlenika, kvaliteta i sigurnost radnih uvjeta i organizacijska klima. Metodologije je dovršena izradom sustava za evaluaciju te je provedeno pilot testiranje na skupini poduzeća. Upitnik se sastojao od 119 pitanja, dok je poseban upitnik sa 61 pitanjem izrađen za mala poduzeća. Minimalni uvjet za sudjelovanje poduzeća u natjecanju za Indeks DOP-a bio je da se nalaze među prvih 500 poduzeća (velikih, srednjih i malih) na temelju kriterija Hrvatske gospodarske komore čime se osigurala njihova gospodarska održivost. 2014. godine će Indeks biti dodijeljen sedmi put.

Obrazovni modul za Indeks DOP-a izrađen je u listopadu 2010. godine, a obuka trenera održavana je svake godine. U dvije godine je 159 osoba iz 102 poduzeća sudjelovalo u obuci za Indeks DOP-a.

Rezultati ankete o obrazovnim potrebama korišteni su za izradu obrazovnih modula. Odlučeno je da će se ukupno izraditi pet obrazovnih modula, četiri o različitim DOP temama i jedan za konkretni industrijski sektor. Izrađeni su sljedeći moduli: *DOP u financijskom sektoru*, *DOP u radnoj okolini*, *DOP i razvoj zajednice*, *DOP i uključivanje u oblikovanje javnih politika – zaštita okoliša*, i *ISO 26000*. Ukupan broj predstavnika poduzeća koji su sudjelovali na svih 10 održanih seminara je 212 iz 155 poduzeća.

U studenom 2011. godine stvoreni su timovi studenata za izradu studija slučaja. Svaki tim studenata dobio je popis odgovora sudionika u Indeksu DOP-a koji su u upitniku opisali zanimljivu praksu te su studenti odabrali ona poduzeća s kojima su željeli raditi. Izrađeno je dvadeset studija slučaja, tiskano u 600 primjeraka i objavljeno na www.dop.hr.

Prva konferencija u okviru projekta organizirana je 6. lipnja 2011. godine kao jednodnevno događanje. Gotovo sedam godina nakon prve konferencije o DOP-u, partneri su odlučili sazvati drugu nacionalnu konferenciju o DOP-u. Konferencija je održana pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske. Konferencija je prve godine privukla 158 sudionika iz različitih organizacija, uključujući 77 poduzeća i bila je najveći događaj u Hrvatskoj ikada održan na temu održivosti i odgovornosti. U drugoj godini konferenciji je prisustvovalo 128 sudionika iz različitih organizacija, uključujući 65 poduzeća.

Konferencija se organizira svake godine i na svakoj konferenciji sudjeluju govornici iz EK, europskih organizacija, nacionalnih organizacija iz država članica EU. Konferencija privlači veliku pozornost medija i javnosti te je omogućila povećanje vizibilnosti važnosti odgovornog poslovanja kao i uloge drugih dionika u ovom procesu. Nakon svake konferencije je objavljeno posebno izdanje HR PSOR-ovog biltena u potpunosti posvećeno konferencijama i distribuirano u 1000 primjeraka, dok su pdf dokumenti dostupni na web stranici.

Objavljen je Leksikon održivog razvoja. To je rječnik pojmova za provedbu DOP-a i održivog razvoja. sadrži 373 plus XI stranica, 414 pojmova, 368 korištenih izvora, 9 tablica i 84 slika. Tiskan je u 1000 primjeraka.

Objavljen je popis projekata koji su prijavljeni za dodjelu EU CSR nagrade. Sadrži 11 studija slučaja projekata o održivosti koji su bili u utrci za EU CSR nagradu, uključujući i dobitne projekte.

	<p>Putem godišnjeg Programa poticanja poduzetništva i obrta – “Poduzetnički impuls” Ministarstvo poduzetništva i obrta osigurava poticaje za poduzetnike koji provode praktični dio strukovnog naukovanja za učenike u obrtničkim zanimanjima. Naukovanja traju tri godine i provode se tijekom čitavog školovanja u programima za obrtnička zanimanja. Naime, naukovanja omogućavaju učenicima da usvoje osnovne tehničke i poduzetničke vještine kroz sudjelovanje u pravim radnim okruženjima, tako da se time također općenito rješavaju i OR pitanja. sastoji se od strukovno-teorijskog dijela i praktičnog dijela. Praktični dio naukovanja sastoji se od obuke u školskim radionicama i obuke na radnom mjestu u obrtničkim poduzećima ili pravnim osobama. Ukupan broj sati u trogodišnjem obrazovnom programu za strukovna i obrtnička zanimanja ponešto se razlikuje od zanimanja do zanimanja, ali ukupan broj sati za praktični dio naukovanja uvijek je jednak: 2600. Minimum 70% praktičnog dijela naukovanja mora biti proveden na radnom mjestu – u obrtu gdje studente prati iskusan obrtnik ili u poduzeću ovlaštenom od strane Hrvatske obrtničke komore.</p> <p>Udruga poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske (UPUHH) ima vrlo važnu ulogu u sustavu cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj u okviru hotelijerskog sektora. 18 godina UPUHH provodi obrazovne programe za hotelijere na svim razinama -osoblje, srednje rukovodstvo i vrhovno rukovodstvo. Pored toga, UPUHH je izradio i proveo programe za profesionalce i osoblje hotela koji su priznati od strane Ministarstva turizma. Tijekom proteklih 18 godina, UPUHH je obrazovao 7500 osoba</p> <p>UPUHH je također izradio Certifikat Održivi hotel. Pilot projekt Održivi hotel – cilj projekta je izraditi zelene norme/norme održivosti za hotele članove UPUHH-a koji posluju u Hrvatskoj i izrada kriterija u nekoliko skupina od nabave, marketinga do energetske učinkovitosti i zaštite okoliša te ljudskih potencijala. Područja obuhvaćena kriterijima održivosti su: upravljanje održivošću, operacije, zelena nabava, zeleni marketing, okoliš, energetska učinkovitost i OIE. Za svaku kategoriju je izrađena skupina višestrukih kriterija (vidljivost projekta je ključna, hoteli su spremni sudjelovati u održivim projektima, svi hoteli u projektu već posjeduju nekoliko „zelenih“ elemenata u svakodnevnoj praksi ali o njima dionici nemaju informacije. Do kraja 2014. godine najmanje još 20 hotela će sudjelovati u projektu.</p> <p>UPUHH svojim članovima nudi besplatan pristup samom projektu. Svi materijali, pristup radionicama su besplatni. Pored toga, svi programi cjeloživotnog učenja su u potpunosti besplatni za osoblje u zanimanjima poput: marketinga, prodaje, recepcije, vođenja hotela, kuhara, pipničara, sommeliera, konobara, slastičara. Zaposlenici više od 400 hotela u Hrvatskoj su dobili UPUHH certifikat za završene programe izobrazbe. Također, 21 hotel u Hrvatskoj ishodio je certifikat Sustainable hotel.</p> <p>Udruga hrvatskih putničkih agencija svojim članovima – putničkim agencijama nudi besplatan pristup Travelife obuci i sustavu certificiranja. Materijali za e-učenje omogućavaju zaposlenicima putničkih agencija sudjelovanje u cjeloživotnom učenju vezano za održivi turizam i društveno odgovorno poslovanje. Zaposlenici mogu koristiti materijale za učenje (priručnik, video materijali, prezentacije, samoprocjenjivanje i online test) te dobiti Travelife certifikat sustainability manager. U Hrvatskoj je registrirano više od 110 putničkih agencija s više od 75 dobivenih osobnih certifikata.</p>
--	--

	<p>Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva pruža podršku podizanju svijesti o istraživanju provedbe održivog razvoja, dodjeljuje institucionalnu podršku organizacijama uključenim u promicanje održivog razvoja, jačanje tematskih mreža udruga kao centara znanja čija je uloga prijenos znanja na regionalnoj i lokalnoj razini. U Republici Hrvatskoj postoji sedam tematskih mreža koje šire znanje i djeluju na sljedećim područjima: zaštita i promicanje ljudskih prava, zaštita okoliša, održivi razvoj i korištenje obnovljive energije, neovisne kulture, građanski aktivizam i izgradnja demokratskih institucija društva, održivo življenje i razvoj permakulture, aktivnosti mladih, socijalna uključenost (smanjenje siromaštva).</p> <p>Više: http://zaklada.civilnodrustvo.hr/category/104/subcategory/302</p> <p>UNDP-a provodi projekt " Promocija zelene javne nabave kao potpora ostvarenju ciljeva 2020 " čiji su specifični ciljevi izgradnja kapaciteta među tijelima javne uprave za provedbu zelene javne nabave za energetske proizvode, usluge i nabavu radova, izgradnja kapaciteta među pružateljima edukacijskih programa, kako bi se omogućila integracija zelene javne nabave u redovitim programima osposobljavanja, smanjenje CO2 emisija putem provedbe zelene javne nabave, promicanje prijenosa znanja o pristupu zelenoj javnoj nabavi i inovativnim tehnologijama i uslugama između između tijela koji provode javnu nabavu diljem Europe i kako bi se poboljšala struktura podrške u sustavu javne nabave. Tri specijalizirana treninga za nabavljače i dva treninga za trenere održani su u razdoblju 2013. – 2014. za 110 sudionika.</p> <p>U okviru projekta <i>Mobile2020</i>, REC Hrvatska je 2013. godine izradio i proveo edukacijski program za gradove te je izrađen i distribuiran „Priručnik o cjelovitom planiranju biciklističkog prometa u urbanim sredinama“.</p> <p>Kroz projekt INTENSE, izrađen je priručnik „Holističko energetske održivo planiranje i izgradnja“, namijenjen planerima i donositeljima odluka u tijelima lokalne samouprave u zemljama Srednje i Istočne Europe te organizirana dva studijska putovanja u njemačke gradove koji predstavljaju primjere dobre prakse u održivom gospodarenju energijom u različitim aspektima lokalnog planiranja.</p> <p>Kroz provedbu projekta CROSkills (<i>EU Build Up Skills inicijativa</i>) (2014. - 2016.) koji provodi konzorcij od 6 domaćih partnera na čelu s Građevinskim fakultetom u Zagrebu i REC Hrvatska, predviđa se provedba marketinških i info-kampanja za popularizaciju građevinskih zanimanja u kontekstu energetske učinkovitosti, s ciljem što većeg uključenja radnika/obrtnika/poduzetnika u programe izobrazbe u području energetske učinkovitosti u graditeljstvu.</p>

Podpokazatelj 2.5.3	Postoje li instrumenti (npr. istraživanje, ankete, itd.) za ocjenu ishoda OOR-a kao rezultata neformalnog i informalnog učenja?
Da ☒ Ne ☐	<p>U veljači 2013. godine je usvojen Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO). Hrvatski kvalifikacijski okvir je instrument reforme kojim se uspostavlja osnova za razvoj priznavanja prethodnog učenja te vrednovanja neformalnog i informalnog učenja. Uređivat će sustav kvalifikacija na svim razinama u Republici Hrvatskoj putem standarda kvalifikacija koji se temelje na ishodima učenja, ili drugim riječima, kompetencije koje pojedinac stječe kroz proces učenja i koje se dokazuju nakon procesa učenja. HKO neće biti izravno povezan s OOR-om ali će omogućiti priznavanje i vrednovanje prethodnog učenja.</p> <p>U Travelife sustavu nakon e-učenja korisnici mogu ispuniti neslužbeni test kako bi procijenili svoje znanje i vidjeli jesu li spremni za službeni Travelife ispit. Za Travelife certifikat "Travelife Sustainability manager" korisnici moraju točno odgovoriti na više od 70% pitanja.</p> <p>Nakon svakog gore navedenog programa UPUHH-a korisnicima se daju upitnici koji se temelje na materijalima iz kojih se uči. To je uvod u službeno testiranje prije dodjele certifikata za svako područje iz kojeg je osoba polazila tečaj. Što se tiče certifikata za održivi hotel, certifikat se može ishoditi tek nakon što voditelji polože sve ispite UPUHH-ovih savjetnika.</p>
Pokazatelj 2.6	Provedba OOR je proces koji uključuje više dionika ¹⁷
Podpokazatelj 2.6.1	Je li provedba OOR-a proces koji uključuje više dionika?
Da ☒ Ne ☐	<p>Provedba Nacionalnog Akcijskog plana za OOR je process koji uključuje više dionika.</p> <p>Općenito, u Hrvatskoj u obrazovanju za održivi razvitak odnosno u područjima koja se svrstavaju pod OR sudjeluje cijeli niz dionika na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. U dijelu formalnog obrazovanja, pored Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje, ulogu imaju i druge agencije te odgojitelji, učitelji, nastavnici u osnovnim i srednjim školama te visokoškolskim ustanovama. S druge strane relevantni dionici u neformalnom obrazovanju najvećim dijelom su organizacije civilnog društva koje djeluju u području zaštite okoliša, području demokratizacije i ljudskih prava, kulture, zdravlja i socijalne skrbi, udruge mladih i udruge za mlade te različiti drugi dionici kao što su ustanove za obrazovanje odraslih, ustanove u kulturi i sl.</p>
Završne napomene vezane za pitanje 2	<i>Molimo navedite završne napomene u pogledu provedbe pitanja 2, koje odgovara cilju (b) Strategije, naime, promicanje održivog razvoja kroz formalno, neformalno i informalno učenje</i>

¹⁷ Za ustanove visokog obrazovanja: Ovo obuhvaća pitanje područja utjecaja sveučilišta (označava širok spektar od regionalne integracije, poslovne suradnje i transdisciplinarnosti do eko-nabave i istraživanja-obrazovanja-suradnje).

	Sve navedene aktivnosti Akcijskog plana za OOR bile su uspješne na svim razinama obrazovnog sustava. Željeli bismo istaknuti provedbu novog eksperimentalnog kurikuluma Gimnazije održivog razvoja u 2013. godini. I u osnovnim i srednjim školama aktivnosti su usmjerene kroz školski kurikulum predmeta prirodnih znanosti, dok su u visokom obrazovanju aktivnosti sastavni dio određenih kolegija. Najveći problem s kojim smo suočeni u provedbi Akcijskog plana je nedostatak ljudskih i financijskih resursa. U budućnosti treba osigurati dovoljno ljudskih i financijskih resursa.
Pitanje 3.	Opremiti odgojno-obrazovne djelatnike kompetencijama za uključivanje OR-a u svoje poučavanje
<i>Ukoliko je potrebno, navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog cilja (do 1500 znakova s razmacima).</i>	
Pokazatelj 3.1	OOR je uključen u obuku ¹⁸ odgojno-obrazovnih djelatnika
Podpokazatelj 3.1.1	Je li OOR dio početne obuke odgojno-obrazovnih djelatnika? ¹⁹
Da ☐ Ne ☒	Ne izričito i ne pod nazivom OOR. Nekoliko aspekata kompetencija za OOR je dio početne obuke nastavnika (gore navedene metode, pedagoške vještine, itd.) Različiti profili nastavnika dobivaju zajedničku obuku za pedagoške (psihološke) vještine i konkretno didaktičko znanje i vještine prema predmetu; konkretan sadržaj znanja se razlikuje od profila do profila. Nastavnici za prirodne predmete i geografiju prolaze obuku o sadržajima vezanim za OR, dok su nastavnici za društvene predmete i specijalisti pedagogije više okrenuti na ljudska prava, osobni razvoj i razvoj socijalnih vještina.

¹⁸ OOR je obrađen sadržajem i/ili metodologijom.

¹⁹ Za ustanove visokog obrazovanja: Naglasak je na postojećoj obuci nastavnika na sveučilištima/visokim školama u pogledu OR-a i OOR-a za sveučilišne profesore/nastavnike u visokim školama.

Podpokazatelj 3.1.2	Je li OOR dio obuke na radnom mjestu odgojno-obrazovnih djelatnika? ²⁰
Da ☒ Ne ☐	<p><i>Posebno navedite koje su OOR kompetencije izričito uključene u programe obuke. Molimo također navedite u kojoj su mjeri programi obuke obvezni ili fakultativni.</i></p> <p>Agencija za odgoj i obrazovanje osigurava obuku na radnom mjestu za nastavnike iz primarnog, osnovnog i sekundarnog obrazovanja. Programi obuke koji uključuju OOR su fakultativni. Većinom su posvećeni nastavnicima prirodnih predmeta i geografije, kao i specijalistima pedagogije koji rade u školi.</p> <p>Za predškolski sustav postoji ustanova koja se zove Razvojni centar (Centar izvrsnosti) specijaliziran za OOR. Nastavnici iz drugih ustanova tamo dolaze radi daljnjeg stručnog razvoja.</p> <p>Podaci su dostupni na web stranicama www.azoo.hr i www.ettaedu.eu</p> <p>Kao dio stručne obuke 30 nastavnika biologije iz Križevačko-koprivničke županije pozvalo je stručnjake iz Hrvatskih šuma da održe predavanje o vegetaciji, šumskim zajednicama i zdravlju šuma u navedenoj županiji. Tom su prilikom koordinatori Hrvatskih šuma nastavnicima predstavili projekt “Šuma u školi, škola u šumi” i utvrdili zajednički model projekta u školama.</p> <p><i>Molimo također ažurirajte podatke navedene u sklopu faze II nacionalnog izvješćivanja o provedbi u prilogu III.</i></p>
Podpokazatelj 3.1.3	Je li OOR dio treninga voditelja i administratora obrazovnih ustanova?
Da ☐ Ne ☒	<i>Molimo navedite koje su OOR kompetencije izričito uključene u programe obuke. Molimo također navedite u kojoj su mjeri programi obuke dostupni te jesu li obvezni ili fakultativni.</i>
Pokazatelj 3.2	Postoje mogućnosti za suradnju između odgojno-obrazovnih djelatnika na OOR-u
Podpokazatelj 3.2.1	Postoje li mreže/platforme odgojno-obrazovnih djelatnika i/ili voditelja/administratora koji su uključeni u OOR u vašoj državi?
Da ☒ Ne ☐	<p>Eko-škole, program GLOBE, program SEMEP, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava.</p> <p>Razvojni centar uključuje umrežavanje. Postoji još jedan nacionalni projekt Djeca u prirodi u koji je uključeno više od 60 vrtića.</p>
Podpokazatelj 3.2.2	Podržava li vlada OOR mreže/platforme na bilo koji način? ²¹

²⁰ Za ustanove visokog obrazovanja: naglasak je na postojećim programima obuke na radnom mjestu vezano za OR i OOR za sveučilišne profesore/nastavnike u visokim školama na njihovim sveučilištima/visokim školama.

²¹ Uključujući pomoć putem izravnog financiranja, materijalnu pomoć, političku i institucionalnu podršku.

Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo navedite na koji način, te navedite glavne mreže/platforme i opišite ih kako je primjereno.</i></p> <p>Vlada financira eko-škole, program GLOBE, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava.</p> <p>Škole imaju besplatan pristup internetu i kompjuterske laboratorije u svakoj školi, ali ne dobivaju izravnu podršku.</p> <p>Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u partnerstvu s pet regionalnih mreža koje se sastoje od pet regionalnih centara podrške i 16 županijskih suradnih organizacija provodi program regionalnog razvoja civilnog društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj u cilju informiranja, savjetovanja i izobrazbe organizacija civilnog društva i drugih dionika na lokalnoj i regionalnoj razini. Neformalno učenje uključuje razvoj znanja i vještina koji uključuje OOR pitanja koja su od interesa za neke organizacije civilnog društva.</p> <p>Više: http://zaklada.civilnodrustvo.hr/category/104/subcategory/313</p>
<i>Završne napomene vezane za pitanje 3</i>	<p>U posljednjih osam godina AZOO je organizirao konferencije za nastavnike na temu OR-a i OOR-a za nastavnike biologije, kemije i geografije. Cilj je povećati razumijevanje koncepcije OR-a, kao i predstaviti povezane tehnike i metode podučavanja.</p> <p>OOR konferencijesu organizirane na nacionalnoj razini uz sudjelovanje oko 300 nastavnika svake godine.</p> <p>Prije dvije godine AZOO je započeo s modularnom obukom za nastavnike s ciljem unaprjeđenja njihovih kompetencija za razvoj školskih projekata vezanih za OOR (pristup cijele škole). Uključeno je oko 150 nastavnika.</p> <p>U vrtićima je OOR učenje dio drugih obrazovnih područja. Intenzivno obrazovanje se provodi vezano za građanski odgoj i obrazovanje, budući da se radi o novoj temi za sve obrazovne razine.</p>
Pitanje 4. Osigurati pristup primjerenim alatima i materijalima za OOR	
<i>Ukoliko je potrebno, navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog cilja (do 1500 znakova s razmacima).</i>	
Pokazatelj 4.1 Izrađeni su nastavni alati i materijali za OOR	
Podpokazatelj 4.1.1	Postoji li nacionalna strategija/mehanizam za poticanje razvoja i izrade OOR alata i materijala?
Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo opišite.</i></p> <p>Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (2009.)</p> <p>Akcijski plan za obrazovanje za održivi razvitak (2011.)</p> <p>Kroz provedbu projekta CROSkills financiranog iz programa Intelligent Energy Europe (<i>EU Build Up Skills inicijativa</i>) u razdoblju 2014-2016., bit će izrađeni planovi i programi izobrazbe u energetskej učinkovitosti za šest prioritetnih građevinskih zanimanja u Hrvatskoj, verificirano od strane Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom, te će biti certificirano najmanje 10 centara za obuku.</p>

Podpokazatelj 4.1.2	Ulaže li se novac javnih (nacionalnih, podnacionalnih, lokalnih) vlasti u ovu aktivnost?
Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo navedite u kojoj se mjeri javni novac ulaže u ovu aktivnost kroz navođenje iznosa (u USD) godišnjih izdataka za istraživanje i razvoj vezan za OOR.</i></p> <p>Javni novac se ulaže u tiskanje promotivnih materijala i brojnih letaka o različitim aspektima OOR-a, a neizravno javni novac ulazi u obrazovni sustav budući da je obrazovanje u Republici Hrvatskoj besplatno.</p>
Pokazatelj 4.2 Postoje mehanizmi kontrole kvalitete za nastavne alate i materijale za OOR	
Podpokazatelj 4.2.1	Postoje li kriteriji kvalitete i/ili smjernice za kvalitetu nastavnih alata i materijala vezanih za OOR koje: (a) podržavaju javne vlasti? (b) odobravaju javne vlasti? (c) obrazovne ustanove ispituju i preporučuju za odabir?
(a) Da ☐ Ne ☒ (b) Da ☐ Ne ☒ (c) Da ☐ Ne ☒	<p>Nastavne materijale koji se koriste u školama mora odobriti Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Materijali za OOR trebaju proći jednaku proceduru kao i ostali. Treba poštovati zajedničke kriterije za nastavne materijale i za OOR. Do sada je konkretne materijale vezane za OOR prevodilo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode te ih distribuiralo školama.</p> <p>Agencije za odgoj i obrazovanje izradila je priručnik za OOR nastavnike: (http://www.azoo.hr/images/izdanja/OOR_2011_web.pdf) .</p>
Podpokazatelj 4.2.2	Jesu li OOR nastavni alati/materijali dostupni: (a) na nacionalnim jezicima? (b) za sve razine obrazovanja prema ISCED-u?

(a) Da Ne

(b) Da Ne

Molimo navedite. Ako je odgovor da pod (b), molimo navedite stavljanjem kvačice (✓) u tablici kako je primjereno.

Neki aspekti OOR-a obuhvaćeni su nastavnim materijalima, ali nema onih koji primjenjuju sustavni i holistički pristup. Raznovrsnost materijala koji se bave samo nekim aspektima (zdravlje, okoliš, biološka raznolikost, ljudska prava, itd.) prevelika je kako bi ju se ovdje navelo. Kada bi trebalo navesti sve što ima veze s nekom od OOR tema, to bi trebalo učiniti za svaku razinu.

ISCED razine 2011. ²²	Da
0. predprimarno obrazovanje	✓
1. primarno obrazovanje	✓
2. niže sekundarno obrazovanje	✓
3. više sekundarno obrazovanje	✓
4. postsekundarno netercijarno	n/p
5. kratko tercijarno obrazovanje	
6. dodiplomski studij ili jednakovrijedna	✓
7. diplomski studij ili jednakovrijedna	
8. doktorski studij ili jednakovrijedna	✓

Pokazatelj 4.3 Dostupni su nastavni alati i materijali za OOR

Podpokazatelj 4.3.1 Postoji li nacionalna strategija/mehanizam za širenje alata i materijala za OOR?

Da Ne

Molimo opišite, te posebno istaknite koje su mjere najučinkovitije za širenje.

Akcijski plan za obrazovanje za održivi razvitak (2011.) služio je za uspostavu nacionalnog mehanizma za distribuciju alata i materijala vezanih za OOR.

Pored toga, nastavni materijali za OOR šire se putem stručnog obrazovanja nastavnika.

Udruga hrvatskih putničkih agencija (UHPA) širi nastavne alate i materijale u sklopu Društveno odgovornog poslovanja (DOP) Obuka i certificiranje u putničkom sektoru (CSR TOUR). Kao dodatnu i prateću aktivnost UHPA je nastavila širiti materijale ustanovama za strukovno i tercijarno obrazovanje uz financijsku potporu Ministarstva turizma.

²² Obrazovne razine u skladu s ISCED klasifikacijom.

Podpokazatelj 4.3.2	Ulaže li se novac javnih vlasti u ovu aktivnost?
Da ☒ Ne ☐	Javni novac se ulaže u tiskanje obrazovnih materijala za OOR.
Podpokazatelj 4.3.3	Jesu li odobreni nastavni materijali za OOR dostupni putem interneta?
Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo opišite i navedite posebno službene internetske stranice.</i></p> <p>Obrazovne materijale za OOR koji su rezultat različitih projekata i inicijativa drugih nacionalnih institucija mora odobriti Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta prije distribucije u školama i putem interneta. Neki materijali su dostupni na: www.azoo.hr/publications</p> <p>www.mzoip.hr/default.aspx?id=3684</p> <p>ODRAZ (Održivi razvoj zajednice): Kratki animirani film „Što je to održivi razvoj?": https://www.youtube.com/watch?v=Lxzp1RXthRs</p> <p>Travelife neformalni nastavni materijali dostupni su na web stranici www.travelife.info/hr i www.uhpa.hr</p>
Podpokazatelj 4.3.4	Je li registar ili baza podataka nastavnih alata i materijala za OOR na nacionalnom jeziku (jezicima): (a) dostupan putem interneta? (b) dostupan putem drugih kanala?
(a) Da ☐ Ne ☒ (b) Da ☐ Ne ☒	<i>Za (a) i (b) molimo navedite i spomenite tko ga je uspostavio te tko im upravlja.</i>
Završne napomene vezane za pitanje 4	<i>Molimo navedite završne napomene u pogledu provedbe pitanja 4, koje odgovara cilju (d) Strategije, naime, osigurati pristup primjerenim alatima i materijalima za OOR</i>
	<p>Udžbeničkim standardom (2013.) utvrđuju se znanstveni, pedagoški, psihološki, didaktičko-metodički, etički, jezični, likovno-grafički i tehnički zahtjevi i standardi za izradu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava. Jedan od etičkih zahtjeva u izradi udžbenika je promicanje održivog razvoja (2.4. Etički zahtjevi).</p> <p>U postupku izrade udžbenika uključeni su sadržaji vezani za poglavlja o OOR-u, uključujući one predmete koji su prvenstveno usredotočeni na obrazovanje o održivom razvoju, najviše prirodne znanosti ali i ostala obrazovna područja. Najveći problem s kojim smo suočeni u provedbi Akcijskog plana je nedostatak stručnih ljudskih i financijskih resursa. U budućnosti treba osigurati dostatne ljudske i financijske resurse za njegovu provedbu.</p>
Pitanje 5.	Promicati istraživanje o OOR-u i razvoj istog

Ukoliko je potrebno, navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog cilja (do 1500 znakova s razmacima).

Pokazatelj 5.1 Promiče se istraživanje²³ OOR-a	
Podpokazatelj 5.1.1	Podržava li se istraživanje koje obuhvaća sadržaj i metode za OOR ²⁴ ?
Da ☐ Ne ☒	<i>Molimo posebno navedite najvažnije ishode podržanog istraživanja.</i>
Podpokazatelj 5.1.2	Postoji li istraživanje koje ocjenjuje ishod provedbe UNECE Strategije za OOR?
Da ☐ Ne ☒	<i>Molimo navedite koje teme su istraživane te popis najvažnijih izvješća.</i>
Podpokazatelj 5.1.3	Jesu li dostupni poslijediplomski programi: (1) o OOR-u: ²⁵ (a) na razini diplomskog studija?; (b) na razini doktorskog studija?; (2) koji se bave OOR-om: (a) na razini diplomskog studija?; (b) na razini doktorskog studija?

²³ Uključuju podršku iz različitih izvora poput države, lokalnih vlasti, poslovnih i nevladinih organizacija i institucija.

²⁴ Npr. koncepcije; stvaranje stavova i vrijednosti; razvoj kompetencija, podučavanje i učenje; školski razvoj; provedba informacijske i komunikacijske tehnologije; načini evaluacije uključujući socio-ekonomske učinke.

²⁵ OOR je obraden sadržajem i/ili pristupom.

<p>(1) (a) Da ☒ Ne ☐ (b) Da ☐ Ne ☒</p> <p>(2) (a) Da ☒ Ne ☐ (b) Da ☐ Ne ☒</p>	<p>- Sveučilišni poslijediplomski multidisciplinarni međunarodni specijalistički studij "Održivo upravljanje okolišem" (EMPS); održava se u Centru za napredne akademske studije (CAAS) u Dubrovniku, Zagrebu i Splitu</p> <p>- Dva od poslijediplomskih specijalističkih programa Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu neposredno rješavaju pitanja održivog razvoja u šumarstvu: "Oplemenjivanje šumskog drveća i očuvanje njegove genetske raznolikosti " i "Ekološko oblikovanje krajolika, zaštita prirode i hortikulture"</p> <p>- Poslijediplomski multidisciplinarni specijalistički studij "Zaštita okoliša i prirode", zajednički projekt Sveučilišta JJ Strossmayera u Osijeku i instituta R. Bošković u Zagrebu je usmjeren na održivi razvoj u prirodnim i biotehničkim znanostima</p> <p>- Poslijediplomski doktorski studij "Menadžment održivog razvoja" na Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu na Sveučilištu u Rijeci</p> <p>- Doktorski studij "Zdravlje i ekološki inženjering"</p> <p>- Poslijediplomski specijalistički studij "Food management" na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu izravno rješava pitanja održivosti u proizvodnji hrane</p> <p>- združeni doktorski studij Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja Sveučilišta u Zadru ima održivi razvoj u fokusu, rješavanje pitanja kao što su sociološki pristup okolišu, razvoj civilnog društva, rodno pitanje značaja u kulturnom razvoju, etička pitanja u industrijskom razvoju, itd.</p> <p>- Poslijediplomski specijalistički studij "Industrijsko inženjerstvo i menadžment" uključuje tečajeve održivog upravljanja, održive proizvodnje i pitanja društvene odgovornosti.</p> <p>- Svih devet poslijediplomskih specijalističkih programa na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu imaju tečajeve o održivom razvoju i očuvanju okoliša u određenim područjima.</p> <p>- Doktorski studij sociologije na Filozofskom fakultetu i društvenih znanosti na Sveučilištu u Zagrebu ima obvezni kolegij Razvoj i okoliš</p> <p>- Nekoliko doktorskih programa na Fakultetu strojarstva i brodogradnje rješavaju pitanja održivog razvoja u svom nastavnom planu i programu: "Industrijsko inženjerstvo i menadžment" program ima održivi razvoj kao jedan od svojih glavnih ciljeva, uključujući i tečajeve kao što su "Održivo upravljanje", "Održiva proizvodnja ", " Inženjerska etika i društvena odgovornost "; "Molekularna industrija" i "Proces i energetika" imaju komponentu zaštite okoliša i energetske učinkovitosti</p> <p>- Poslijediplomski doktorski studij "Biotehnologija i bioprocesno inženjerstvo" na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu uključuje izborne predmete o eko-energiji, eko-toksikologiji i održivi razvoj u biotehnologiji proizvodnje</p> <p>- Poslijediplomski doktorski programi Fakulteta elektrotehnike i računarstva uključuju mogućnost fakultativnih kolegija o pitanjima održivog razvoja, uključujući i napredne nuklearne sustave održivog razvoja i utjecaja pojedinih aspekata tehnologije na okoliš</p> <p>- Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu uveo je preddiplomski program "Industrijska ekologija" kao odgovor na zahtjeve razvojnim i obrazovnim potrebama gospodarstva. Kolegij Održivi razvoj, koji je jedan od obveznih predmeta za studente prve godine, uveden je s ciljem izgradnje kapaciteta za provedbu načela održivog razvoja u gospodarstvu, kao i da rasvijetli koncept održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja (DOP).</p> <p>- Studenti treće godine Ekonomije poduzetništva Veleučilišta VERN sveučilišta primijenjenih znanosti mogu izabrati izborni predmet Zaštita okoliša i održivi razvoj.</p> <p>- Eko-inženjering (interdisciplinarni specijalistički studij kojeg koordinira Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije)</p> <p>- Poslijediplomski studij ekologije na PMF, Sveučilište u Zagrebu</p>
<p>Podpokazatelj 5.1.4</p>	<p>Postoje li stipendije javnih vlasti za poslijediplomsko istraživanje OOR-a: (a) na razini diplomskog studija; (b) na razini doktorskog studija?</p>

(a) Da ☐ Ne ☒	<i>Molimo navedite podatke za (a) i (b)..</i>
(b) Da ☐ Ne ☒	
Pokazatelj 5.2 Promiče se razvoj OOR-a	
Podpokazatelj 5.2.1	Postoji li podrška za inovacije i jačanje kapaciteta u OOR praksi? ²⁶
Da ☒ Ne ☐	<p>Ministarstvo zaštite okoliša i prirode financira različite projekte organizacija civilnog društva koji se sastoje od segmenata OOR-a. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta sustavno sufinancira različite projekte organizacija koje djeluju na području institucionalnog obrazovanja. Jedno od područja je zaštita i promicanje ljudskih prava, a drugo je unapređenje kvalitete života djece i mladih s potpodručjima: odgoj i obrazovanje o zdravim načinima života, očuvanju prirode i održivom razvoju.</p> <p>Putem godišnjeg Programa poticanja poduzetništva i obrta – “Poduzetnički impuls” Ministarstvo poduzetništva i obrta osigurava poticaje za inovativna poduzeća kako bi potakli istraživanje i razvoj, kreativnost te inovacijske aktivnosti u poduzetništvu, odnosno ulaganje u znanjem intenzivne aktivnosti. Te aktivnosti uključuju razvoj novih proizvoda srednje i visoke tehnološke razine, razvoj na znanju utemeljenih usluga te inovativnih organizacijskih i marketinških modela. Takvi proizvodi i usluge čine temelj za ostvarivanje veće dodane vrijednosti te omogućavaju rast poslovnih aktivnosti i jačanje međunarodne konkurentske pozicije na tržištu kako subjekata malog gospodarstva tako i ukupnog gospodarstva Republike Hrvatske.</p> <p>CSR TOUR projekt traje od studenog 2012. do studenog 2014. godine. Projekt će rezultirati nizom nacionalno prilagođenih i testiranih edukativnih materijala i standarda društveno odgovornog poslovanja: Obuka i standardi te certificiranje za turističke agencije; Obuka za ustanove za strukovno obrazovanje; Obuka o održivosti i procjena za hotele (Hrvatska i Grčka). Kratkoročno će rezultati projekta pridonijeti smanjenju raskoraka između postojećih i potrebnih znanja i vještina na tržištu rada, omogućiti putničkim udrugama i ustanovama za strukovno obrazovanje kako bi osigurali obuku koja zadovoljava potrebe tržišta rada te podržava širenje napora za uključivanje DOP-a u poslovne modele turističkih agencija.</p> <p>Dugoročni učinak ovog projekta je unapređenje stručnih kapaciteta i promjena navika učenja i stavova zaposlenika turističkih agencija. Projektom će se uspostaviti snažne i aktivne veze između sektora obuke i organizacija sa stručnjacima na terenu. Pomoći će u naporima za minimiziranje negativnih okolišnih, gospodarskih i socijalnih učinaka.</p>
Pokazatelj 5.3 Promiče se širenje rezultata istraživanja o OOR-u	
Podpokazatelj 5.3.1	Postoji li podrška javnih vlasti za mehanizme ²⁷ razmjene rezultata istraživanja i primjera dobre prakse u OOR-u ²⁸ između državnih tijela i dionika?

²⁶ Aktivnosti mogu uključivati projekte, akcijsko istraživanje, socijalno učenje, skupine sastavljene od više dionika.

²⁷ Npr. konferencije, ljetne škole, stručni časopisi, mjesečnici, mreže.

²⁸ Npr. ‘sudionički pristup’; veze s lokalnim, regionalnim i globalnim problemima; integracijski pristup okolišnim, gospodarskim i socijalnim pitanjima; orijentacija na razumijevanje, sprječavanje i rješavanje problema..

Da ☐ Ne ☒	<i>Molimo navedite i navedite podatke o tome gdje su dostupna objavljena istraživanja i disertacije.</i> Web stranica www.odrzivi.turizam.hr
--	---

Podpokazatelj 5.3.2	Postoje li znanstvene publikacije: (a) isključivo o OOR-u? (b) koje se bave OOR-om?
(a) Da ☐ Ne ☒ (b) Da ☒ Ne ☐	<i>Molimo navedite glavne publikacije za (a) i (b).</i> Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta financiralo je nekoliko konferencija koje su se bavile OOR-om: Water Sustainability: New Challenges and Solutions (Hrvatsko geografsko društvo), 6. i 7. Međunarodna konferencija “An Enterprise Odyssey: Leadership, Innovation and Development for Responsible Economy” (Ekonomski fakultet, Zagreb), Upravljanje tehnologijama – korak ka održivoj proizvodnji MOTSP2012 (Hrvatska udruga za PLM), Upravljanje tehnologijama – korak ka održivoj proizvodnji MOTSP2013 (Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb), 8. Konferencija o održivom razvoju energetike, voda i okoliša – SDEWES konferencija (SDEWES Centre), 4. CASEE konferencija “Food and Biomass Production – Basis for a Sustainable Rural Development” (Agronomski fakultet, Zagreb)
<i>Završne napomene vezane za pitanje 5</i>	<i>Molimo navedite završne napomene u pogledu provedbe pitanja 5, koje odgovara cilju (e) Strategije, naime, promicati istraživanje o OOR-u i razvoj istog.</i>
	Visoko obrazovanje uzima u obzir provedbu sadržaja obrazovanja za održivi razvoj koje se na različite načine provodi putem kolegija.
Pitanje 6. Jačati suradnju za OOR na svim razinama unutar ECE regije	
<i>Ukoliko je potrebno, navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog cilja (do 1500 znakova s razmacima).</i>	
Pokazatelj 6.1 Međunarodna suradnja o OOR-u osnažena je u okviru ECE regije i šire	
Podpokazatelj 6.1.1	Suraduju li na/podržavaju li vaše javne vlasti međunarodne ²⁹ mreže o OOR-u?

²⁹ U ovom kontekstu, međunarodne udruge, radne skupine, programi, partnerstva, itd znače one na globalnoj, regionalnoj i podregionalnoj razini.

Da ☒ Ne ☐	<p>U studenom 2011. godine Hrvatska je podržala Podregionalni seminar o OOR-u u okviru UNECE Strategije za OOR kojem je domaćin bila Slovenija. Ciljevi seminara bili su obraditi načine na koje bi se OOR mogao povezati s procesom zelenog gospodarstva u podregiji te pojasniti kompetencije OOR odgojno-obrazovnih djelatnika naspram nacionalnog konteksta, kao i razraditi način na koji bi se kompetencije odgojno-obrazovnih djelatnika mogle osnažiti na nacionalnoj razini. Također je osigurao platformu za razmjenu informacija o aktualnom stanju provedbe OOR-a u podregiji, za razmjenu materijala te promicanje suradnje između različitih OOR dionika.</p> <p>U okviru Horizon 2020 CB/MEP, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je u suradnji s Mediteranskim informacijskim uredom za okoliš, kulturu i održivi razvoj te Sveučilištem iz Atene organiziralo regionalnu radionicu „Jačanje politika obrazovanja za održivi razvoj na Mediteranu“ koja je održana u Zagrebu u lipnju 2013. godine. Glavni cilj radionice bio je izgradnja kapaciteta službenika Ministarstva zaštite okoliša i Ministarstva obrazovanja za jačanje i promicanje politika OOR-a. Sudjelovali su predstavnici Ministarstva obrazovanja i zaštite okoliša, kao i predstavnici OCD-a iz mediteranskih zemalja. Hrvatski sudionici predstavili su svoje primjere dobre prakse u poticanju OOR-a u školama, visokom obrazovanju, poslovnom sektoru, kao i među nastavnicima i državnim službenicima. Također, dogovoren je konačni nacrt Mediteranske strategije za obrazovanje za održivi razvoj koja je kasnije usvojena na UzM Ministarskom sastanku o okolišu i klimatskim promjenama u svibnju 2014. godine u Ateni.</p> <p>Republika Hrvatska bila je pokretač ideje za proglašenje Međunarodne godine šuma. Kao nastavak aktivnosti proslave 2011. godine kao Međunarodne godine šuma, Tajništvo Foruma za šume Ujedinjenih naroda odlučilo je izdati publikaciju pod nazivom "Šume za ljude" o važnosti šuma za proces održivog društvenog i ljudskog razvoja. Republika Hrvatska financijski je poduprla i sudjelovala kao intelektualni doprinositelj tiskanju navedene publikacije (programski partner). Ova je publikacija počast svim autorima iz različitih zemalja u rješavanju bitnih pitanja i promicanju održivog upravljanja šumama na globalnoj razini.</p> <p>Umrežavanje: CIVINET Slovenija-Hrvatska Mreža za održivu urbanu mobilnost CIVINET Slovenija-Hrvatska uspostavljena je 2013. godine kao mreža gradova i drugih dionika iz dviju susjednih zemalja koja se bavi planiranjem održive mobilnosti i upravljanjem prometom. Cilj mreže je razmjena znanja i dobre prakse kao i provedba partnerskih projekata koji su namijenjeni financiranju budućih aktivnosti održive mobilnosti. Umrežavanje i svi oblici suradnje dobrodošli su za učinkovitije rješavanje problema urbanog prometa i mobilnosti – od razmjene iskustava, znanja i ideja do zajedničkog sudjelovanja i sinergije gradova čime se omogućava bolje korištenje EU sredstava. Lokalne vlasti i drugi CIVINET Slovenija-Hrvatska partneri obvezali su se osnažiti razmjenu znanja, informacija i iskustava stečenih u okviru CIVITAS inicijative drugim članovima mreže. Također su se obvezali podržati širenje informacija o aktivnostima, dostignućima rezultatima CIVITAS inicijative i mreže CIVITAS Slovenija-Hrvatska drugim gradovima u obje države i u široj regiji. u ovom trenutku CIVINET Slovenija-Hrvatska ima 20 članova iz Slovenije i 18 iz Hrvatske.</p> <p>Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Ministarstvo rada i socijalnog sustava, MZOS i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih uključeni su putem Nacionalne kvalifikacijske platforme u okviru projekta CROSkills u <i>EU Sustainable Building Workforce</i> inicijativu (<i>Build Up Skills</i>) u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, u okviru kojeg se razvijaju nacionalni sustavi cjeloživotnog obrazovanja građevinskih radnika i tržišnog vredovanja tako kvalificirane radne snage.</p>
--	--

Podpokazatelj 6.1.2	Sudjeluju li obrazovne ustanove/organizacije (formalne i neformalne) u vašoj državi u međunarodnim mrežama vezanim za OOR?
Da ☒ Ne ☐	<p>Da, nastavnici i učenici sudjeluju u provedbi SEMEP (South-Eastern Mediterranean Sea Environmental Project) i GLOBE (Globalno učenje i opažanje za dobrobit okoliša) programa.</p> <p>Eko-škole, Projekt građanin, UNESCO ASPnet mreža udruženih škola</p> <p>Međunarodni centar za održivi razvoj energetike, voda i okoliša (SDEWES Centre) je nevladnina i neprofitna organizacija. SDEWES Centre uspostavljen je nakon uspješne organizacije četiri Konferencije u Dubrovniku o održivom razvoju energetike, voda i okoliša s ciljem osiguravanja šire platforme za komunikaciju i razjenu ideja među znanstvenicima i istraživačima koji promiče multidisciplinarni pristup održivosti. SDEWES Centre ima privremeno sjedište na Sveučilištu u Zagrebu.</p> <p>U sklopu CSR TOUR projekta putničke udruge i obrazovne ustanove iz Nizozemske, Ujedinjene Kraljevine, Grčke, Latvije, Poljske i Hrvatske sudjeluju u prenošenju uspostavljenog i inovativnog DOP sustava obuke i procjene (Travelife).</p>
Podpokazatelj 6.1.3	Postoje li državni, bilateralni i/ili multilateralni mehanizmi/sporazumi o suradnji koji uključuju izričitu OOR komponentu?

Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo navedite i navedite glavne mehanizme/sporazume.</i></p> <p>Sporazum o provedbi Programa GLOBE u Republici Hrvatskoj. Vijeće Europe: Pestalozzi Program UNESCO udružene škole (ASPnet) –jedna od četiri teme koje se proučavaju je Obrazovanje za održivi razvoj.</p> <p>KulturKontakt: Zagreb k-education projektni ured provodi projekte u ime austrijskog Saveznog ministarstva za nastavu, umjetnost i kulturu i KulturKontakt Austria u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS). Jedan od glavnih fokusa je OOR.</p> <p>Agencija za odgoj i obrazovanje putem različitih radionica i seminara nastavlja s radom na poticanju kompetencija nastavnika za OOR. U svibnju 2011. godine u suradnji s KulturKontakt Austria, Agencija je u Zagrebu organizirala Regionalnu konferenciju o OOR-u, na kojoj se među ostalim usredotočila na održivi razvoj u okviru strukovnog obrazovanja (tj., OOR u hotelijersko-turističkim školama). Kao nastavnu aktivnost Konferencije i kao rezultat trogodišnje suradnje na stručnom razvoju nastavnika, Agencija je izdala <i>Obrazovanje za održivi razvoj: Priručnik za osnovne i srednje škole</i> (2011.) u kojem je predstavila neke od školskih projekata kao primjere dobre OOR prakse.</p> <p>U sklopu IPA prekogranične suradnje održivi razvoj je utvrđen kao prioritet za projektne prijedloge u operativnim programima s Mađarskom, Srbijom i Slovenijom kojima se, među ostalim, mogu prijaviti sve obrazovne institucije.</p> <p>2011. godine Hrvatska je provela G2G projekt s Nizozemskom "Obuka državnih službenika o održivom razvoju i obrazovanju za održivi razvoj". Cilj ovog projekta je bio obrazovati buduće trenere za održivi razvoj i uključiti ovaj program u Katalog programa izobrazbe državnih službenika Ministarstva uprave, a on je i ostvaren. Država u regiji zatražile su razmjenu iskustva i znanja tako da je u Srbiji i Crnoj Gori provedena obuka i osiguran hrvatski priručnik za njihove buduće trenere čime im se omogućila prilagodba materijala za vlastitu uporabu i organizacija ovakve obuke u njihovim zemljama.</p> <p>Zajednički odbor Mađarske i Hrvatske na području zaštite okoliša i očuvanje prirode uključuje suradnju u provedbi Aarhuške Konvencije.</p>
Podpokazatelj 6.1.4	Poduzima li vaša Vlada korake za promicanje OOR-a na međunarodnim forumima izvan ECE regije?

Da ☒ Ne ☐	<p><i>Molimo navedite i opišite</i></p> <p>U Sredozemnom moru putem Mediteranskog akcijskog plana u kontekstu Mediteranske komisije za održivi razvoj i provedbe Mediteranske strategije održivog razvoja.</p> <p>U okviru Horizon 2020 CB/MEP, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je u suradnji s Mediteranskim informacijskim uredom za okoliš, kulturu i održivi razvoj te Sveučilištem iz Atene organiziralo regionalnu radionicu „Jačanje politika obrazovanja za održivi razvoj na Mediteranu“ koja je održana u Zagrebu u lipnju 2013. godine. Glavni cilj radionice bio je izgradnja kapaciteta službenika Ministarstva zaštite okoliša i Ministarstva obrazovanja za jačanje i promicanje politika OOR-a. Sudjelovali su predstavnici Ministarstva obrazovanja i zaštite okoliša, kao i predstavnici OCD-a iz mediteranskih zemalja. Hrvatski sudionici predstavili su svoje primjere dobre prakse u poticanju OOR-a u školama, visokom obrazovanju, poslovnom sektoru, kao i među nastavnicima i državnim službenicima. Također, dogovoren je konačni nacrt Mediteranske strategije za obrazovanje za održivi razvoj koja je kasnije usvojena na UzM Ministarskom sastanku o okolišu i klimatskim promjenama u svibnju 2014. godine u Ateni.</p>
<i>Završne napomene vezane za pitanje 6</i>	<i>Molimo navedite završne napomene u pogledu provedbe pitanja 6, koje odgovara cilju (f) Strategije, naime, jačati suradnju za OOR na svim razinama unutar ECE regije</i>
	<p><i>Molimo posebno se osvrnite na sljedeća pitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Koje su aktivnosti/inicijative bile posebno uspješne i zašto?</i> - <i>S kojim se izazovima vaša država susrela u provedbi ovog cilja?</i> - <i>Što još treba uzeti u obzir u budućoj OOR provedbi vezano za ovaj cilj?</i> <p>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta provodi različite aktivnosti putem međunarodne suradnje i spomenutih projekata (Eko-škole, itd.)</p>
Pitanje 7. Poticanje očuvanja, korištenja i promicanja znanja autohtonih naroda, kao i lokalnog i tradicionalnog znanja, u OOR-u	
<p><i>Navedite relevantne informacije o situaciji u vašoj državi u pogledu ovog konkretnog pitanja. (do 2000 znakova s razmacima). Molimo odgovorite što konkretnije.</i></p> <p>Mnoge škole i predškolske ustanove imaju programe očuvanja i promicanja tradicionalnog znanja i vještina (poezija na lokalnim dijalektima, lokalna i tradicionalna glazba, plesovi, instrumenti, igre, odjeća, izrada narodnih nošnji i ukrasa, predmeta od drva, tradicionalna jela i povrtlarstvo, proizvodi od voća, itd.).</p> <p>Više od 360 osnovnih i srednjih škola su članovi Hrvatske udruge učeničkih zadruga i svake godine najbolje učeničke zadruge sudjeluju na festivalu učeničkih zadruga. Neke od njih njeguju tradicionalne načine izrade različitih korisnih predmeta (čipka, keramika, košare od vrbove šibe, predmeti od drva), mnogih organski uzgojenih prehrambenih proizvoda bez konzervansa (čips od jabuke, ulje od bučinih koštica, sapuni od lavande, piretrum). Važno je napomenuti da je glavni cilj razvoj poduzetnosti i poduzetništva (proizvodi se prodaju, a materijal se djelomično nabavlja od dobivenog novca, tako da dijelom ulazi u "proizvodnju") te poticanje tradicija i tradicionalnih obrta.</p>	

Koja je uloga ovog pitanja u provedbi OOR-a u vašoj državi? Molimo navedite ažurirane podatke kako bi naznačili promjene tijekom vremena.

Ovi su programi praktični i orijentirani na vještine te su stoga privlačni učenicima. Često se pružaju prilike za kreativan rad i društvenu interakciju među učenicima te između učenika i lokalne zajednice. Neki od ovih programa uključuju proizvodnju predmeta za tržište čime se promiče poduzetništvo (kao važna kompetencija). Vrtići promiču međugeneracijsko razumijevanje i komunikaciju, razvoj tolerancije i poštivanje različitosti.

Pitanje 8. Opišite izazove i prepreke s kojima ste se susreli pri provedbi Strategije

Najveći izazov je nedostatak ljudskih i financijskih resursa.

Pitanje 9. Buduća provedba Obrazovanja za održivi razvoj

OOR će se nastaviti provoditi u skladu s predviđenim mjerama u Akcijskom planu za obrazovanje za održivi razvoj i novim provedbenim okvirom koji će biti usvojen na idućoj konferenciji “Okoliš za Europu”

Dodatak I (a)

Pokazatelj 2.1, podpokazatelj 2.1.1

Molimo navedite koje su ključne teme OR-a izričito obrađene u kurikulumu/nastavnom programu na različitim razinama formalnog obrazovanja popunjavanjem donje tablice. (Molimo označite kvačicom (✓) relevantne teme za svaku razinu. Koristite prazne redove za dodatne teme koje se smatraju ključnim temama za obrađivanje učenja za OR.)

Također, molimo navedite koje su konkretne teme od kritične važnosti za vašu državu i zašto?

Neke ključne teme obuhvaćene održivim razvojem	ISCED razine 2011								
	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Mirovni studiji (npr. međunarodni odnosi, sigurnost i rješavanje sukoba, partnerstva)	✓	✓	✓	✓		✓			
Etika i filozofija	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Građanstvo, demokracija i upravljanje	✓	✓	✓	✓		✓			✓
Ljudska prava (npr. ravnopravnost spolova, rasa i međugeneracijska ravnopravnost)	✓	✓	✓	✓		✓			✓
Ublažavanje siromaštva	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Kulturna raznolikost	✓	✓	✓	✓		✓			
Biološka i krajobrazna raznolikost	✓	✓	✓	✓		✓			✓
Zaštita okoliša (gospodarenje otpadom, itd.)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Ekološka načela/ekosustavni pristup	✓	✓	✓	✓		✓		✓	
Gospodarenje prirodnim resursima (npr. voda, tlo, minerali, fosilna goriva)	✓	✓	✓	✓		✓			✓
Klimatske promjene	✓	✓	✓	✓		✓			
Osobno i obiteljsko zdravlje (npr. HIV/AIDS, zlouporaba opojnih droga)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Zdravlje okoliša (npr. hrana i piće, kakvoća vode, onečišćenje)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
Društveno odgovorno poslovanje	✓	✓	✓	✓		✓			
Obrasci proizvodnje i/ili potrošnje				✓		✓			
Ekonomija	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Ruralni/urbani razvoj	✓	✓	✓	✓		✓			
Ukupno	16	16	16	17		17	6	7	9
Ostalo (države mogu dodati koliko je god tema potrebno)									

Napomena: Vaši odgovori će odražavati raznolikost OOR tema raspodijeljenu kroz ISCED razine. Raspodjela je važnija od samog broja kvačica. Broj kvačica može se koristiti za vlastite svrhe praćenja.

Ključ za bodovanje za ovu tablicu (max. 153 kvačice; kategorija “ostalo” se ne uračunava) je:

Br. kvačica	0–9	10–16	17–39	40–75	76–112	113–153
-------------	-----	-------	-------	-------	--------	---------

Skala	A	B	C	D	E	F
-------	---	---	---	---	---	---

Dodatak I (b)

Pokazatelj 2.1, podpokazatelj 2.1.2

Molimo navedite u kojoj mjeri su sljedeća široka područja kompetencija koje podupiru OOR izričito obrađena u kurikulumu³⁰/nastavnom programu na različitim razinama formalnog obrazovanja popunjavanjem donje tablice. (Molimo označite kvačicom (✓) relevantne očekivane ishode učenja za svaku razinu. Koristite prazne redove za dodatne ishode učenja (vještine, stavovi i vrijednosti) koji se smatraju ključnim ishodima učenja za OR.)

Tablica ishoda učenja

Kompetencija	Očekivani ishodi	ISCED razine								
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
Učiti znati Poboljšava li obrazovanje na svakoj razini sposobnost učenika za:	- postavljanje analitičkih pitanja/kritičko razmišljanje?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- razumijevanje složenosti/sistemske razmišljanje?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- svladavanje prepreka/rješavanje problema?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- upravljanje promjenama/zadavanje problema?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- kreativno razmišljanje/razmišljanje usmjereno ka budućnosti?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- razumijevanje odnosa između disciplina/holistički pristup?	✓	✓	✓	✓		✓			
	Ukupno		6	6	6	6		6		
- Ostalo (države mogu dodati koliko je god ishoda potrebno)?										
-										
Učiti činiti Poboljšava li obrazovanje na svakoj razini sposobnost učenika za:	- primjenu znanja u različitim životnim kontekstima?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- donošenje odluka, uključujući u slučajevima nesigurnosti?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- rješavanje kriza i rizika?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- odgovorno djelovanje?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- djelovanje sa samopoštovanjem?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- odlučno djelovanje?	✓	✓	✓	✓		✓			
Ukupno		6	6	6	6		6			

Kompetencija	Očekivani ishodi	ISCED razine								
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
	- Ostalo (<i>države mogu dodati koliko je god ishoda potrebno</i>)?									

Kompetencija	Očekivani ishodi	ISCED razine								
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
Učiti biti Poboljšava li obrazovanje na svakoj razini sposobnost učenika za:	- samopouzdanje?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- izražavanje osobnosti i komunikaciju?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- nošenje sa stresom?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- mogućnost utvrđivanja i pojašnjavanja vrijednosti (<i>za fazu III</i>)?	✓	✓	✓	✓		✓			
	Ukupno	4	4	4	4		4			
	- Ostalo (<i>države mogu dodati koliko je god ishoda potrebno</i>)?									
Učiti raditi i živjeti zajedno Poboljšava li obrazovanje na svakoj razini sposobnost učenika za:	- odgovorno djelovanje (lokalno i globalno)?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- djelovanje uz poštivanje drugih?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- utvrđivanje dionika i njihovih interesa?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- suradnju/timski rad?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- sudjelovanje u demokratskom donošenju odluka?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- pregovaranje i stvaranje konsenzusa?	✓	✓	✓	✓		✓			
	- podjelu odgovornosti (supsidijarnost)?	✓	✓	✓	✓		✓			
	Ukupno	7	7	7	7		7			
	- Ostalo (<i>države mogu dodati koliko je god ishoda potrebno</i>)?									

Napomena: Vaši odgovori će odražavati raznolikost OOR tema raspodijeljenu kroz ISCED razine. Raspodjela je važnija od samog broja kvačica. Broj kvačica može se koristiti za vlastite svrhe praćenja.

Ključ za bodovanje za ovu tablicu (max. 207 kvačica; kategorija “ostalo” se ne uračunava) je:

Br. kvačica	0–11	12–21	22–53	54–105	106–156	157–207
Skala	A	B	C	D	E	F

Dodatak I (c)

Pokazatelj 2.1, podpokazatelj 2.1.3

Molimo navedite nastavne metode/metode učenja korištene za OOR na različitim ISCED razinama. (Molimo označite kvačicom (✓) relevantne nastavne metode/metode učenja za svaku razinu. Koristite prazne redove za dodatne nastavne metode/metode učenja koje se smatraju ključnim metodama u vašoj državi u podučavanju/učenju za održivi razvoj.)

Tablica metoda podučavanja-učenja

Neke od ključnih OOR metoda podučavanja/učenja predložene Strategijom ^a	ISCED razine								
	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Rasprave	✓	✓	✓	✓					
Konceptualno i perceptualno preslikavanje	✓	✓	✓	✓					
Filozofsko ispitivanje		✓	✓	✓					
Pojašnjenje vrijednosti	✓	✓	✓	✓					
Simulacije; igranje uloga; igre	✓	✓	✓	✓					
Scenariji; modeliranje	✓	✓	✓	✓					
Informacijska i komunikacijska tehnologija (ICT)	✓	✓	✓	✓					
Ankete	✓	✓	✓	✓					
Studije slučaja	✓	✓	✓	✓					
Ekskurzije i učenje na otvorenom	✓	✓	✓	✓					
Projekti potaknuti od strane učenika	✓	✓	✓	✓					
Analize dobre prakse	✓	✓	✓	✓					
Iskustvo na radnom mjestu	✓	✓	✓	✓					
Rješavanje problema	✓	✓	✓	✓					
Ukupno	13	14	14	14					
Ostalo (države mogu dodati koliko je god metoda potrebno)									

Napomena: Vaši odgovori će odražavati raznolikost OOR tema raspodijeljenu kroz ISCED razine. Raspodjela je važnija od samog broja kvačica. Broj kvačica može se koristiti za vlastite svrhe praćenja.

^a Molimo vidite stavak 33(e) UNECE Strategije za OOR.

Ključ za bodovanje za ovu tablicu (max. 126 kvačica; kategorija “ostalo” se ne uračunava) je:

Br. kvačica	0–11	12–21	22–53	54–105	106–156	157–207
Skala	A	B	C	D	E	F

Dodatak II

Pokazatelj 2.6, podpokazatelj 2.6.1

Molimo navedite u kojoj je mjeri provedba OOR-a proces koji uključuje više dionika popunjavanjem donje tablice. Molimo navedite primjere dobre prakse. (Molimo označite kvačicom (✓) u (a) i (b) tablici kako bi naveli vrste obrazovanja u koje su uključeni dionici.)

Tablica (a)

U skladu s UNECE Strategijom za OOR

Dionici	Klasifikacija prema UNECE Strategiji za OOR		
	Formalno	Neformalno	Informalno
OCD-i	✓	✓	
Lokalna vlast	✓	✓	✓
Organizirani rad	✓		
Privatni sektor	✓	✓	
Na razini zajednice	✓	✓	
Utemeljen na vjeri	✓		
Mediji	✓	✓	✓
Ukupno	7	5	2
Ostalo (<i>države mogu dodati koliko je god dionika potrebno</i>)			

Ključ za bodovanje za ovu tablicu (max. 21 kvačica; kategorija “ostalo” se ne računa) je:

Br. kvačica	0-1	2	3-5	6-10	11-15	16-21
Skala	A	B	C	D	E	F

Tablica (b)

U skladu s UN Desetljećem obrazovanja za održivi razvoj

Dionici	Klasifikacija prema UN Desetljeću obrazovanja za održivi razvoj				
	Osvještavanje javnosti	Kvalitetno obrazovanje	Preusmjeravanje obrazovanja	Obuka	Socijalno učenje
OCD-i	✓	✓		✓	✓
Lokalna vlast		✓			
Organizirani rad					
Privatni sektor					
Na razini zajednice					
Utemeljen na vjeri					✓
Mediji	✓				
Ukupno	2	2		1	2
Ostalo (<i>države mogu dodati koliko je god dionika potrebno</i>)					

Ključ za bodovanje za ovu tablicu (max. 35 kvačica; kategorija “ostalo” se ne računa) je:

Br. kvačica	0–5	6–11	12–17	18–23	24–29	30–35
Skala	A	B	C	D	E	F

Dodatak III

Pokazatelj 3.1, podpokazatelj 3.1.3

Molimo navedite u kojoj je mjeri OOR dio inicijalne obuke i/ili obuke na radnom mjestu odgojno-obrazovnih djelatnika popunjavanjem donje tablice stavljanjem kvačice (✓) kako je primjereno.

ISCED razine	Postotak obrazovnih stručnjaka koji su prošli obuku ^a za integriranje OOR-a u njihovu praksu																	
	Odgojno-obrazovni djelatnici												Voditelji/administratori ^b					
	Inicijalna ^c						Na radnom mjestu ^d						Na radnom mjestu ^e					
	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F
0.	✓			✓				✓						✓				
1.	✓			✓			✓	✓						✓				
2.	✓		✓					✓						✓				
3.	✓	✓					✓	✓					✓					
4.																		
5.	✓							✓						✓				
6.																		
7.																		
8.																		
Neformalno																		
Informalno																		

^a Pod obukom se podrazumijeva da uključuje najmanje jedan dan (minimalno pet sati poduke).

^b Vidi stavke 54. i 55. UNECE Strategije za OOR.

^c Molimo navedite broj odgojno- obrazovnih djelatnika koji su prošli inicijalnu obuku o OOR-u kao postotak ukupnog broja odgojno-obrazovnih djelatnika do dana izvješćivanja.

^d Molimo navedite broj odgojno-obrazovnih djelatnika koji su prošli obuku o OOR-u kao postotak ukupnog broja odgojno-obrazovnih djelatnika koji su prošli obuku na radnom mjestu do dana izvješćivanja.

^e Molimo navedite broj voditelja/administratora koji su prošli obuku o OOR-u kao postotak ukupnog broja voditelja/administratora koji su prošli obuku na radnom mjestu do dana izvješćivanja.

Ključ za bodovanje za ovu tablicu (max. 100%) je:

Postotak obrazovanih trenera	0–5	6–10	11–25	26–50	51–75	76–100
Skala	A	B	C	D	E	F

Dodatak IV

Sažetak i samoprocjena po državi

Molimo navedite stanje napora u provedbi podpokazatelja u donjoj tablici stavljanjem kvačice (✓) kako je primjereno.

Na temelju odgovora na podpokazatelje, molimo samoprocijenite stanje provedbe odnosno pokazatelja u vašoj državi. Ako je moguće, navedite metodologiju korištenu za samoprocjenu.

Pokazatelj 1.1	Poduzete su mjere za stvaranje preduvjeta za podršku promicanju OOR-a.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☐ U izradi	☒ Završeno
Pokazatelj 1.2	Politički, regulatorni i operativni okviri za podršku promicanju OOR-a.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☐ U izradi	☒ Završeno
Pokazatelj 1.3	Nacionalne politike pružaju podršku sinergijama između procesa vezanih za OR i OOR.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☐ U izradi	☒ Završeno
Pokazatelj 2.1	Ključne teme OR-a obrađene su u formalnom obrazovanju.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 2.2	Strategije za provedbu OOR-a jasno su utvrđene.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 2.3	Promiče se cjelokupni institucijski pristup OOR-u/OR-u.	☐ Nije započeto	☒ U tijeku	☐ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 2.4	OOR je uključen u sustave ocjene kakvoće/unaprjeđenja.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 2.5	Postoje OOR metode i instrumenti za neformalno i informalno obrazovanje za ocjenu promjena u znanju, stavu i praksi.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 2.6	Provedba OOR-a je proces koji uključuje više dionika.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 3.1	OOR je uključen u obuku odgojno-obrazovnih djelatnika.	☐ Nije započeto	☒ U tijeku	☐ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 3.2	Postoje mogućnosti za suradnju između odgojno-obrazovnih djelatnika na OOR-u.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 4.1	Izrađeni su nastavni alati i materijali za OOR.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 4.2	Postoje mehanizmi kontrole kvalitete za nastavne alate i materijale za OOR.	☐ Nije započeto	☒ U tijeku	☐ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 4.3	Dostupni su nastavni alati i materijali za OOR.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 5.1	Promiče se istraživanje OOR-a.	☐ Nije započeto	☒ U tijeku	☐ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 5.2	Promiče se razvoj OOR-a.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☒ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 5.3	Promiče se širenje rezultata istraživanja o OOR-u.	☐ Nije započeto	☒ U tijeku	☐ U izradi	☐ Završeno
Pokazatelj 6.1	Međunarodna suradnja o OOR-u osnažena je u okviru ECE regije i šire.	☐ Nije započeto	☐ U tijeku	☐ U izradi	☒ Završeno